

Orion-konsernin
puolivuosikatsaus 1-6/2019

Orion-konsernin puolivuositarkastus 1-6/2019

Liikevaihto tammi-kesäkuussa 2019 oli 493 miljoonaa euroa.
(liikevaihto oli 493 miljoonaa euroa vuoden 2018 tammi-kesäkuussa).

- Liikevoitto oli 107 (140) miljoonaa euroa.
- Voitto ennen veroja oli 105 (137) miljoonaa euroa.
- Omavaraisuusaste oli 73 % (67 %).
- Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 27 % (65 %).
- Oman pääoman tuotto verojen jälkeen oli 24 % (70 %).
- Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,59 (0,78) euroa
- Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä oli 0,57 (1,75) euroa.
- Taloudelliset tavoitteet ovat ennallaan.
- Näkömäärä on ennallaan.

ORIONIN AVAINLUKUJA KATSAUSKAUDELTA

	4-6/19	4-6/18	Muutos %	1-6/19	1-6/18	Muutos %	1-12/18
Liikevaihto, milj. EUR	251,7	246,1	+2,3 %	492,8	493,3	-0,1 %	977,5
Liikevoitto, milj. EUR	52,1	69,7	-25,2 %	107,2	139,5	-23,2 %	252,8
% liikevaihdosta	20,7 %	28,3 %		21,7 %	28,3 %		25,9 %
Voitto ennen veroja, milj. EUR	51,3	68,7	-25,3 %	105,2	137,3	-23,4 %	248,4
% liikevaihdosta	20,4 %	27,9 %		21,4 %	27,8 %		25,4 %
Tuloverot, milj. EUR	10,5	13,1	-19,9 %	21,6	28,0	-22,6 %	51,0
T&K-kulut, milj. EUR	31,5	26,0	+21,3 %	58,0	51,7	+12,1 %	104,0
% liikevaihdosta	12,5 %	10,6 %		11,8 %	10,5 %		10,6 %
Investoinnit, milj. EUR	12,7	3,1	+310,4 %	18,8	19,8	-5,3 %	64,8
% liikevaihdosta	5,0 %	1,3 %		3,8 %	4,0 %		6,6 %
Taseen loppusumma, milj. EUR				898,4	1 072,9	-16,3 %	1 146,7
Omavaraisuusaste, %				73,0 %	67,1 %		68,8 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %				1,7 %	-7,7 %		-17,1 %
Korollinen vieras pääoma, milj. EUR				38,0	151,4	-74,9 %	151,5
Koroton vieras pääoma, milj. EUR				220,6	219,1	+0,7 %	222,1
Rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset, milj. EUR				27,2	205,3	-86,7 %	283,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %				27,0 %	65,4 %		44,3 %
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %				23,7 %	70,3 %		45,5 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,29	0,40	-27,5 %	0,59	0,78	-24,4 %	1,40
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,29	0,40	-27,5 %	0,59	0,78	-24,4 %	1,40
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	0,17	1,36	-87,3 %	0,57	1,75	-67,1 %	2,32
Osakekohtainen oma pääoma, EUR				4,55	4,99	-8,8 %	5,50
Henkilömäärä kauden lopussa				3 352	3 279	+2,2 %	3 154
Henkilömäärä kaudella keskimäärin				3 232	3 187	+1,4 %	3 179
Palkat ja muut henkilöstökulut, milj. EUR				110,6	104,2	+6,2 %	200,7

Vertailukaudella 30.4.2018 myyty Diagnostiikka-liiketoiminta on 1-3/2018 osavuositarkastuksesta lähtien esitetty lopetettuna toimintona eikä sisälly tuloslaskelman eriin. Pääoman tuottoluvuissa sekä osakekohtaisessa rahavirrassa on vertailukaudella mukana myös lopetetut toiminnot sisältäen Diagnostiikka-liiketoiminnasta saadun myyntivoiton.

Toimitusjohtaja Timo Lappalainen:

Darolutamidin myyntilupahakemukselle nopeutettu arviointi Yhdysvalloissa

”Orionin lähivuosien tärkein yksittäinen kasvuhanke edistyi katsauskaudella, kun Yhdysvaltain lääkeviranomaisen FDA myönsi huhtikuussa etäpesäkkeettömän, tavanomaiselle hormonaaliselle hoidolle vastustuskykyisen eturauhassyövän hoitoon tarkoitetun darolutamidin myyntilupahakemukselle nopeutetun arvioinnin menettelyn (Priority Review). Nopeutetun arvioinnin seurauksena darolutamidi voi saada myyntiluvan Yhdysvalloissa lähikuukausina. Olemme oikeutettu saamaan tuotteen ensimmäisistä myynneistä huomattavia etappimaksuja, jotka Yhdysvaltojen osalta ovat 45 miljoonaa euroa. Toukokuussa julkaistiin uutta tutkimustietoa, joka osoitti, että darolutamidi sekä androgeeni-deprivaatioterapia (ADT) hidastivat sairauksireiden pahenemista etäpesäkkeetöntä, tavanomaiselle hormonaaliselle hoidolle vastustuskykyistä (kastraatioresistenttiä) eturauhassyöpää (nmCRPC) sairastavilla miehillä. Jatkamme Bayerin kanssa darolutamidin tutkimista myös levinneen eturauhassyövän hoidossa. Darolutamidin kaupallinen potentiaali kasvaa merkittävästi, mikäli tästä toisesta kliinisen vaiheen III -tutkimuksesta (ARASENS) saadaan positiivisia tuloksia arviolta vuonna 2022.

Toinen merkittävä kliinisen vaiheen III -tutkimuksemme eli REFALS-hanke, jossa tutkimme suun kautta annosteltavaa levosimendaania (ODM-109) ALS-taudin hoidossa, on edennyt hyvin. Hankkeen potilasrekrytointi valmistui ennakoitua aiemmin katsauskauden jälkeen heinäkuussa ja odotamme REFALS-tutkimuksesta tuloksia runsaan vuoden kuluttua. Toteutamme tutkimuksen yksin ja mikäli tutkimustulokset ovat positiivisia, on mahdollista, että Orion kaupallistaa tuotteen itse Euroopan lisäksi myös joillakin keskeisillä markkinoilla Euroopan ulkopuolella.

Vuoden 2019 ensimmäisellä vuosipuoliskolla liikevaihtomme oli 493 ja liikevoitto 107 miljoonaa euroa.

Alkuperälääkkeissä Easyhaler®-tuoteperheen ja Simdax®-lääkkeen myynnit kehittyivät hyvin. Easyhaler-tuoteperheen kasvu tuli lähinnä budesonidi-formoteroli-yhdistelmävalmisteesta. Myös salmeteroli-flutikasoni-yhdistelmävalmisteen myynti on käynnistynyt, mutta kehitys on alkuvaiheessa ollut ennakoitua hitaampaa eikä tuotteella toistaiseksi ole olennaista vaikutusta koko tuoteperheen liikevaihtoon. Simdax ei toistaiseksi ole kohdannut kilpailua, mutta tuotteen geneerisistä versioista on jätetty myyntilupahakemuksia Euroopassa. Dexdor®-tuotteen myynti oli vertailukauden tasolla, mutta geneerisen kilpailun arvioidaan jatkossa kiristävän.

Olemme hankkineet Parkinsonin taudin hoitoon tarkoitettujen Stalevo®- ja Comtan®-lääkkeiden Euroopan myynti- ja jakeluoikeudet takaisin Novartikselta. Oikeuksien takaisin Hankinnan seurauksena odotamme näiden Parkinson-lääkkeiden koko vuoden myynnin olevan viime vuoden tasolla, vaikka tuotteiden geneerinen kilpailu laajeneekin jatkuvasti. Alkuvuonna nähtyä Parkinson-lääkkeiden myynnin laskua selittää erityisesti partneritoimitusten ajoitukset. Vuonna 2018 partneritoimitukset painottuivat enemmän vuoden ensimmäiselle puoliskolle ja tämän vuoden osalta arvioimme toimitusten painottuvan enemmän vuoden jälkimmäiselle puoliskolle.

Erytistuotteiden liikevaihto oli edellisvuoden tasolla, vaikka suurimmalla markkinallamme Suomessa liikevaihto laski edelleen hintakilpailun seurauksena. Toisella vuosineljänneksellä viitehintaisten reseptilääkkeiden keskihinnat eivät kuitenkaan laskeneet ensimmäiseen vuosineljännekseen verrattuna. Huhti-kesäkuu 2019 oli ensimmäinen vuosineljännes liki kahteen vuoteen, kun tulosityksikön liikevaihto kasvoi vertailukaudesta.

Meneillään olevien kasvua tukevien hankkeiden arvioidaan rasittavan vuoden 2019 tulosta arviolta 30 miljoonaa euroa. Tähän sisältyvät muun muassa selkeästi kasvaneet poistot investoinneista sekä panostukset myyntiin ja markkinointiin sekä tutkimukseen. Samanaikaisesti liikevoittoa rasittaa kireä hintakilpailu markkinoilla sekä Orionin vanhojen alkuperälääkkeiden asteittain laajeneva geneerinen kilpailu.

Näkymäarviomme on ennallaan. Orion arvioi, että vuoden 2019 liikevaihto kasvaa hieman vuodesta 2018. Arvioitu liikevaihto sisältää mahdollisen darolutamidin kaupallistamiseen liittyvän 45 miljoonan euron

etappimaksun. Liikevoiton arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2018. Arvioitu liikevoitto sisältää mahdollisen darolutamidin kaupallistamiseen liittyvän 45 miljoonan euron etappimaksun sekä olennaisia panostuksia toimenpiteisiin, joilla tavoitellaan kasvua. Täydellinen näkymäarvio perusteluineen löytyy tämän katsauksen osioista 'Näkymäarvio vuodelle 2019' ja 'Näkymien perustelut'.

Katsauskauden keskeisiä tapahtumia huhti-kesäkuussa

- 1.4.2019 Orionin kehittämän Parkinsonin taudin Comtan®-lääkkeen Novartiksen myynti- ja jakeluoikeudet tietyissä Euroopan maissa siirtyivät takaisin Orionille. Orion arvioi, että myyntioikeuksien palautuminen tuo sille Comtanin lisämyyntiä alkuvaiheessa vuositasolla muutamia miljoonia euroja.
- 29.4.2019 Yhdysvaltojen lääkeviranomaisen FDA hyväksyi darolutamidin myyntilupahakemuksen käsittelynsä ja myönsi sille nopeutetun arvioinnin menettelyn (priority review -status).
- 31.5.2019 Uusia tuloksia darolutamidista esitettiin Yhdysvaltain kliinisen onkologian yhdistyksen (ASCO) vuosikokouksessa 2019.

Katsauskauden jälkeisiä tapahtumia

- 15.7.2019 Orion ilmoitti, että REFALS-tutkimuksen potilasrekrytointi on saatu valmiiksi.

Tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi

Tulosjulkistuksen yhteydessä järjestetään tiedotustilaisuus ja puhelinkonferenssi keskiviikkona 17.7.2019 klo 13.30 Orionin pääkonttorilla, osoitteessa Orionintie 1A, Espoo. Toimitusjohtaja Timo Lappalainen alustaa katsauksesta englanniksi.

Tilaisuus on seurattavissa myös suorana webcast-lähetystenä Orionin kotisivujen kautta osoitteessa www.orion.fi/sijoittajat. Alustuksen jälkeen voi esittää kysymyksiä puhelimitse sekä suomeksi että englanniksi.

Puhelinkonferenssin tunnus on 5471433 ja puhelinnumerot konferenssiin osallistumiseksi ovat:

Suomi: +358 (0)9 7479 0361
Ruotsi: +46 (0)8 5033 6574
Iso-Britannia: +44 (0)330 336 9105
Yhdysvallat: +1 929-477-0324

Tallenne tiedotustilaisuudesta

Englanninkielinen webcast-tallenne tiedotustilaisuudesta sekä suomenkielinen nauhoite toimitusjohtajan katsauksesta tulevat saataville Orionin kotisivuille keskiviikon 17.7.2019 aikana.

Taloudellisten katsausten materiaalit

Taloudelliset katsaukset ja niiden oheismateriaali ovat julkaisuhetkestä alkaen saatavilla osoitteesta www.orion.fi/sijoittajat. Kotisivulla olevalla lomakkeella voi myös rekisteröityä Orionin tiedotteiden tilaajaksi.

Orionin kalenterissa 2019-2020

Osavuositarkastus tammi-syyskuulta 2019
Tilinpäätöstiedote vuodelta 2019
Varsinainen yhtiökokous 2020
Osavuositarkastus tammi-maaliskuulta 2020
Puolivuositarkastus tammi-kesäkuulta 2020
Osavuositarkastus tammi-syyskuulta 2020

keskiviikko 23.10.2019
keskiviikko 5.2.2020
suunniteltu pidettäväksi keskiviikkona 25.3.2020
tiistai 28.4.2020
perjantai 17.7.2020
keskiviikko 21.10.2020

Tilinpäätös ja hallituksen toimintakertomus vuodelta 2019 julkaistaan yhtiön verkkosivuilla viimeistään viikolla 10/2020.

Lisätietoja katsauksesta

Jari Karlson, talousjohtaja

puh. 050 966 2883

www.orion.fi/sijoittajat

Taloudellinen katsaus katsauskaudelta 1.1.-30.6.2019

Liikevaihto

Orion-konsernin liikevaihto tammi-kesäkuussa 2019 oli 493 (493) miljoonaa euroa. Valuuttakurssien vaikutus liikevaihdon kehitykseen oli 3 miljoonaa euroa positiivinen. Orionin kymmenen myydyimmän lääkevalmisteen liikevaihto tammi-kesäkuussa oli 237 (231) miljoonaa euroa. Näiden tuotteiden osuus kokonaisliikevaihdosta oli 48 % (47 %).

Tulos

Orion-konsernin liikevoitto oli 107 (140) miljoonaa euroa, ja se laski 23 %.

Tuote- ja palvelumyynnin bruttokate oli 7 miljoonaa euroa vertailukautta alempi. Paikallisissa valuutoissa lasketun liikevaihdon alenemisen vaikutus bruttokatteeseen oli 2 miljoonaa negatiivinen, ja katetason muutos heikensi bruttokatetta 7 miljoonaa. Valuuttakurssimuutosten vaikutus bruttokatteeseen oli 2 miljoonaa euroa positiivinen.

Etappimaksujen osuus liikevaihdosta ja -voitosta oli 1 (3) miljoonaa euroa ja rojaltien 7 (9) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muiden tuottojen lasku heikensi liikevoittoa myös 3 miljoonaa.

Liiketoiminnan kulut kasvoivat 19 miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut

Konsernin myynnin ja markkinoinnin kulut olivat 107 (97) miljoonaa euroa. Kasvu johtui lähinnä Stalevo®-lääkkeen Euroopan oikeuksien hankkimiseen liittyvistä poistoista sekä panostuksista erityisesti Easyhaler®-tuotteiston myyntiin.

Tutkimus- ja kehityskulut olivat 58 (52) miljoonaa euroa. T&K-kulujen osuus konsernin liikevaihdosta oli 12 % (10 %). Tutkimushankkeista on kerrottu tarkemmin tämän katsauksen osiossa 'Liiketoimintakatsaus'.

Hallinnon kulut olivat 24 (22) miljoonaa euroa.

Muut liiketoiminnan tuotot ja kulut olivat 1 (4) miljoonaa euroa.

Konsernin voitto

Kauden voitto oli 84 (109) miljoonaa euroa.

Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,59 (0,78) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 4,55 (4,99) euroa.

Sijoitetun pääoman tuotto ennen veroja oli 27 % (65 %) ja oman pääoman tuotto verojen jälkeen 24 % (70 %). Vertailukauden korkeita lukuja selittää Orion Diagnostican myynnistä kirjattu 128 miljoonan euron myyntivoitto.

Tase ja rahoitusasema

Konsernin nettovelkaantumisaste oli 2 % (-8 %) ja omavaraisuusaste oli 73 % (67 %).

Konsernitaseen vieras pääoma 30.6.2019 oli 259 (370) miljoonaa euroa. Korollista velkaa oli kauden lopussa 38 (151) miljoonaa euroa, josta pitkäaikaisia lainoja oli 5 (1) miljoonaa euroa. Korollisen velan muutos johtuu pääosin siitä, että Orionin vuonna 2013 liikkeeseen laskema 150 miljoonan euron joukkovelkakirjalaina erääntyi kesäkuussa 2019. Yhtiö hankki korvaavaa rahoitusta laskemalla liikkeeseen yritystodistuksia.

Erääntyneen joukkovelkakirjalainan maksamisen myötä kauden lopussa konsernin rahavarat ja rahamarkkinasijoitukset olivat 27 (205) miljoonaa euroa. Rahavarat on sijoitettu vakavaraisten pankkien ja yritysten lyhytaikaisiin rahamarkkinainstrumentteihin.

Orion allekirjoitti tammikuussa Euroopan investointipankin kanssa 100 miljoonan euron lainasopimuksen. Lainaa ei ole toistaiseksi nostettu.

Rahavirrat

Liiketoiminnan rahavirta oli 98 (106) miljoonaa euroa. Rahavirta laski liikevoittoa vähemmän, koska käyttöpääomaan sitoutunut rahamäärä kasvoi vertailukautta hitaammin.

Investointien rahavirta oli -18 (140) miljoonaa euroa. Vertailukauden investointien rahavirta oli positiivinen johtuen Orion Diagnostican myynnistä.

Rahoituksen rahavirta oli -338 (-203) miljoonaa euroa. Ero vertailukauteen johtuu pääosin kesäkuussa erääntyneen joukkovelkakirjalainan takaisinmaksusta. Lisäksi Orion on hankkinut omia osakkeitaan 7 miljoonalla eurolla.

Investoinnit

Konsernin investoinnit olivat 19 (20) miljoonaa euroa. Aineellisten hyödykkeiden osuus oli 13 (17) miljoonaa euroa ja aineettomien hyödykkeiden osuus 5 (3) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2019

TAVOITE	KEHITYS 1-6/2019
Valmistautuminen eturauhassyöpälääke darolutamidin lanseeraamiseen ja kaupallistamiseen yhdessä Bayerin kanssa, edellyttäen, että myyntilupaprosessi etenee suunnitellusti. Tutkimus- ja kehitysyhteistyön jatkaminen ARASENS-hankkeessa (levinnyt eturauhassyöpä) molekyylin käyttöindikaation laajentamiseksi.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Myyntilupahakemukset jätetty päämarkkinoille. ○ USAssa FDA myöntänyt hakemukselle nopeutetun arvioinnin menettelyn (Priority Review). ○ Täyteen rekrytoitu ARASENS-hanke jatkuu suunnitellusti.
Suun kautta annosteltavan levosimendaanin (ODM-109) kliinisen vaiheen III -kehitystyö ALS-taudin oireiden hoitoon sekä lääkkeen mahdollisen kaupallistamisen valmistelu. Tutkimus- ja kehitystoiminnassa eri hankkeiden mahdollisuuksia tarkastellaan osana koko tutkimusportfoliota.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Potilasrekrytointi valmistui heinäkuussa 2019.
Orionin aseman vahvistaminen Suomen merkittävimpana generisten lääkkeiden tarjoajana sekä kilpailukykyinen hinnoittelu. Erityistuotteiden kilpailukykyisen tuoteportfolion kehittäminen ja tuotelanseerausten vahvistaminen.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Orionin viitehintaisten reseptilääkkeiden myynnin volyymi Suomessa kasvoi markkinaa nopeammin.
Easyhaler-tuoteperheen kasvun vauhdittaminen ja markkina-aseman vahvistaminen. Salmeteroli-flutikasoni Easyhalerin lanseerauksen eteneminen Euroopassa.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Easyhaler-tuoteperheen myynti kasvoi 20 prosenttia.
Uusien sisäänlisensointimahdollisuuksien arvioiminen Euroopassa erityisesti sairaalahoidon alueella.	<ul style="list-style-type: none"> ○ Työ jatkuu.

Orion seuraa näiden tavoitteiden toteutumista säännöllisesti taloudellisissa katsauksissaan.

Näkymäarvio vuodelle 2019 (annettu 6.2.2019)

Orion arvioi, että vuoden 2019 liikevaihto kasvaa hieman vuodesta 2018 (vuonna 2018 liikevaihto oli 977 miljoonaa euroa). Arvioitu liikevaihto sisältää mahdollisen darolutamidin kaupallistamiseen liittyvän 45 miljoonan euron etappimaksun.

Liikevoiton arvioidaan olevan samalla tasolla kuin vuonna 2018 (vuonna 2018 liikevoitto oli 253 miljoonaa euroa). Arvioitu liikevoitto sisältää mahdollisen darolutamidin kaupallistamiseen liittyvän 45 miljoonan euron etappimaksun sekä olennaisia panostuksia toimenpiteisiin, joilla tavoitellaan kasvua.

Näkymien yksityiskohtaisemmat perustelut

Orion jatkaa määrätietoista toimenpiteitä markkinoita nopeamman kasvun aikaansaamiseksi pitkällä aikajänteellä. Meneillään olevien kasvua tukevien hankkeiden arvioidaan rasittavan vuoden 2019 tulosta arviolta 30 miljoonaa euroa. Tähän sisältyvät muun muassa selkeästi kasvaneet poistot investoinneista sekä panostukset myyntiin ja markkinointiin sekä tutkimukseen. Samanaikaisesti liikevoittoa rasittaa kireä hintakilpailu markkinoilla sekä Orionin vanhojen alkuperälääkkeiden asteittain laajeneva geneerinen kilpailu.

Liikevaihto

Easyhaler®-tuoteperheen myynnin kasvu jatkuu myös vuonna 2019 viime vuosina markkinoille tulleiden yhdistelmävalmisteiden (budesonidi-formoteroli sekä salmeteroli-flutikasoni) ansioista.

Orion on hankkinut vuoden 2018 joulukuussa ja vuoden 2019 huhtikuussa Novartikselta takaisin Parkinson-lääkkeiden Stalevon ja Comtanin Euroopan myynti- ja jakeluoikeudet. Kauppojen synnyttämän, hieman yli 20 miljoonan euron lisämyynnin ansioista Orionin brändättyjen Parkinson-lääkkeiden (Comtess®, Comtan® ja Stalevo®) myynnin arvioidaan olevan edellisvuoden tasolla huolimatta tuotteen geneerisen kilpailun jatkuvasta laajenemisesta.

Useissa Euroopan maissa on myönnetty myyntilupa Dexdor®-valmisteen geneeriselle versiolle. Geneerinen kilpailu alkoi vuonna 2017 Saksassa ja laajentui vuoden 2018 aikana myös muutamaa muuhun maahan Euroopassa. Vuonna 2019 tuotetta koskevan geneerisen kilpailun arvioidaan edelleen laajenevan EU-alueella ja tuotteen myynnin kääntyvän laskuun. Orionin tietoon on myös tullut, että Simdax®-tuotteen geneerisestä versiosta on Euroopassa jätetty myyntilupahakemuksia. Geneerisen kilpailun vaikutusta Dexdorin ja Simdaxin myyntiin on kuitenkin vaikea arvioida. Simdax-tuotteen molekyylipatentti päättyi syyskuussa 2015, mutta tämän ei edelleenkään arvioida vaikuttavan olennaisesti tuotteen myyntiin vuonna 2019. Orion jatkaa toimenpiteitä oikeuksiensa puolustamiseksi.

Geneeristen tuotteiden osuus Orionin kokonaisymyynnistä on merkittävä. Orionille tärkeimmällä geneerisellä markkinalla Suomessa kilpailu jatkuu kireänä myös vuonna 2019. Tuotelanseeraukset tukevat kuitenkin edelleen Orionin asemaa markkinajohtajana Suomessa. Suomessa tehtiin vuoden 2017 alussa vaihtokelpoisten reseptilääkkeiden hinnoittelujärjestelmään muutoksia kaventamalla ns. hintaputkea. Tehty muutos aiheutti arviolta noin 15 miljoonan euron myynnin vuositason laskun sekä vuonna 2017 että vuonna 2018. Kumulatiivinen kahden vuoden vaikutus oli siten noin 30 miljoonaa euroa negatiivinen. Vuoden 2019 näkymäarvio olettaa, että järjestelmämuutoksen ja siihen liittyvän hintojen laskun vaikutus tulee edelleen olemaan merkittävä, mutta hieman pienempi kuin edellisinä kahtena vuotena. Suomen lääkemarkkinoilla viitehintaisten lääkkeiden euromääräinen myynti tammi-kesäkuussa 2019 laski 8 % ja Orionin viitehintaisten lääkkeiden myynti laski 7 %. Näiden lääkkeiden myynnin volyyymi kasvoi Suomessa 3 % ja Orionin myynnin volyyymi 4 % (Lähde: Pharmarket lääkemyyntitilastot 1-6/2019).

Vuonna 2017 Remsima®-biosimilaarituotteen 57 miljoonan euron myynti synnytti merkittävän osan Erytist tuotteet-tulosyksikön liikevaihdon kasvusta, mutta vuonna 2018 Remsima®-tuotteen myynti laski olennaisesti kiristyneen kilpailun ja laskeneen hintatason seurauksena. Remsima®-tuotteen lisäksi Orion on lanseerannut myös muita biosimilaareja kuten Ritemvia®-tuotteen (rituksimabi) ja Amgevita®-tuotteen (adalimumabi). Kokonaisuutena biosimilaarituotteiden myynnin arvioidaan kasvavan vuodesta 2018.

Yhteistyösopimukset muiden lääkeyhtiöiden kanssa ovat olennainen osa Orionin liiketoimintamallia. Sopimuksiin liittyy usein liikevaihtoon kirjattavia maksuja, joiden määrä vaihtelee voimakkaasti vuodesta toiseen. Näiden maksujen ajoituksen ja määrän ennakointi on vaikeaa, sillä ne ovat joissain tapauksissa

sidottu esimerkiksi tutkimushankkeiden etenemiseen tai tutkimustuloksiin, joita ei tiedetä ennen tutkimusten valmistumista. Toisaalta sopimusneuvotteluiden lopputulosta tai aikataulua ei yleensä tiedetä ennen sopimuksen lopullista allekirjoitusta. Näkymäärä arvio vuodelle 2019 sisältää mahdollisen eturauhassyöpälääke darolutamidin kaupallistamiseen USA:ssa liittyvän 45 miljoonan euron etappimaksun, jonka odotetaan toteutuvan lähikuukausina.

Kustannukset

Fermionin uuden Hangon tehtaan käynnistyminen kasvattaa poistojen seurauksena tuotannon kustannuksia noin kolmella miljoonalla eurolla. Investointi on tärkeä osa Orionin valmistautumista tulevaisuuteen. Lyhyellä aikavälillä kasvaneet poistot vaikuttavat kuitenkin negatiivisesti tulokseen, koska uusi tehdas korvaa 1970-luvulla rakennetun tehtaan.

Markkinointikustannukset kasvavat edellisestä vuodesta esimerkiksi johtuen lisäpanostuksista Easyhaler-tuotteiston myyntiin maissa, joissa tuotteita on lanseerattu viime vuosina. Lisäksi kustannuksia kasvattaa vuonna 2019 noin 12 miljoonalla eurolla Stalevo®- ja Comtan®-Parkinson-lääkkeiden Euroopan myynti- ja jakeluoikeuksien hankintaan liittyvä poisto. Orion maksoi myyntioikeuksien siirrosta yhteensä 28 miljoonaa Yhdysvaltojen dollaria joulukuussa 2018 ja huhtikuussa 2019, ja investointi poistetaan kahden vuoden kuluessa.

Uusien tuotteiden rekisteröinnit ja lanseeraukset ovat yleensä yli vuoden mittaisia projekteja, joten niiden vaatimat resurssien lisäykset ja muut panostukset vuodelle 2019 on suunniteltu pääsääntöisesti jo edellisen vuoden aikana.

Tutkimus- ja kehityskulujen arvioidaan olevan suuremmat kuin vuonna 2018, johtuen erityisesti kliinisen vaiheen III REFALS-tutkimuksesta, jossa tutkitaan levosimendaania (ODM-109) ALS-taudin oireiden hoidossa. Noin kolmivuotisen tutkimuksen 60 miljoonan euron kokonaiskuluista arviolta yli 25 miljoonaa euroa syntyy vuonna 2019. Tutkimus- ja kehityskulut syntyvät toisaalta yhtiön sisäisistä, kiinteistä eristä kuten palkoista ja toimintainfrastruktuurin ylläpidosta, ja toisaalta ulkoisista muuttuvista kuluista. Ulkoiset kulut syntyvät muun muassa pitkäkestoisista kliinisistä potilaskokeista, jotka tehdään tyyppillisesti useissa maissa sijaitsevilla klinikoilla. Keskeiset vuodelle 2019 suunnitellut kliiniset tutkimukset joko jatkuvat edellisestä vuodesta tai ne on jo hyvin pitkälle suunniteltu, minkä vuoksi niiden kustannustaso on varsin hyvin ennakoitavissa. Kulujen kertymään vaikuttavat kuitenkin olennaisesti myös kumppanuusrakenteet sekä se, miten kustannukset jaetaan Orionin ja yhteistyökumppaneiden kesken. Esimerkiksi darolutamidin tutkimusten kuluista Bayer maksaa suurimman osan.

Investoinnit

Vuonna 2019 konsernin investointien kokonaismäärän arvioidaan laskevan vuodesta 2018, jolloin investoinnit olivat 65 miljoonaa euroa.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Stalevo®- ja Comtan®-tuotteiden Euroopan myynti- ja jakeluoikeuksien takaisinankinta synnyttää vuonna 2019 lisämyyntiä Orionin brändätyille Parkinson-lääkkeille. Toisaalta myyntiä laskee geneerisen kilpailun jatkuminen. Nämä vaikutukset on jo sisällytetty kuluvan vuoden näkymäärä arvioon. Niihin liittyy kuitenkin epävarmuutta, jolla saattaa olla olennaista vaikutusta tässä vaiheessa tehdyn arvion tarkkuuteen.

Dexdor®- ja Simdax®-tuotteiden peruspatentit ovat päättyneet ja Dexdor-tuotteen käyttöaihepatentti päättyi maaliskuun 2019 lopussa. Useissa Euroopan maissa on myönnetty myyntilupa Dexdor-valmisteen geneeriselle versiolle. Geneerinen kilpailu alkoi vuonna 2017 Saksassa ja laajentui vuoden 2018 aikana myös muutamaan muuhun maahan Euroopassa. Vuonna 2019 tuotetta koskevan geneerisen kilpailun arvioidaan edelleen laajenevan EU-alueella ja tuotteen myynnin kääntyvän laskuun. Lisäksi Orionin tietoon on tullut, että Simdax-tuotteen geneerisestä versiosta on Euroopassa jätetty myyntilupahakemuksia. Geneerisen kilpailun vaikutusta Dexdor- ja Simdax-tuotteiden myyntiin on kuitenkin vaikea arvioida. Simdax-tuotteen osalta mahdollisen geneerisen kilpailun ei edelleenkaan arvioida vaikuttavan olennaisesti tuotteen myyntiin vuonna 2019.

Yksittäisten tuotteiden myynti ja toisaalta Orionin myynti yksittäisillä markkinoilla saattaa vaihdella muun muassa sen mukaan, missä määrin lääkemarkkinoilla jatkuvasti viime vuosina kiristynyt hintakilpailu ja muu kilpailu kohdistuu nimenomaan Orionin tuotteisiin. Parkinson-lääkkeiden toimitukset suurimmalle yhteistyökumppanille Novartikselle perustuvat yhdessä etukäteen sovittuihin aikatauluihin. Nämä voivat kuitenkin muuttua esimerkiksi Novartiksen varastotasojen muutoksia koskevien päätösten seurauksena. Lisäksi Novartis-toimitusten arvoon vaikuttavat markkinahintojen sekä valuuttakurssien kehitys.

Yhdysvaltojen dollarin synnyttämä rakenteellinen valuuttakurssiriski on viime vuosina pienentynyt, koska dollareissa tapahtuvan laskutuksen osuus Orionin liikevaihdosta on pienentynyt alle kymmeneen prosenttiin ja samanaikaisesti dollareissa tapahtuvien ostojen määrä on kasvanut. Tällä hetkellä suurin valuutariski liittyy eurooppalaiseen valuuttoihin kuten Ruotsin kruunuun ja Englannin puntaan. Euroopan maiden valuuttojen synnyttämän riskin kokonaisvaikutusta pienentää kuitenkin se, että Orionilla on useimmissa näissä maissa oma organisaatio ja siten myynnin lisäksi myös kustannuksia kyseisissä valuutoissa. Japanin jenin kurssikehityksen merkitys on myös kasvanut Parkinson-lääkkeiden Japanin myynnin kasvun myötä. Venäjän ruplaan liittyvä valuuttakurssivaikutus on kasvanut valuutan voimakkaan heilunnan vuoksi. Venäjän myynnin osuus koko Orionin liikevaihdosta ei kuitenkaan ole merkittävä.

Orionin laaja tuotevalikoima saattaa aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle sekä tehdä tuotannossa vaaditun korkean laatutason ylläpitämisen haastavaksi. Eri maiden viranomaiset ja keskeiset asiakkaat tekevät lääkekehitystä ja -valmistusta koskevia säännöllisiä ja yksityiskohtaisia tarkastuksia Orionin toimipisteissä. Mahdollisesti vaadittavilla korjaavilla toimenpiteillä voi olla ainakin väliaikaisia, toimitusvarmuutta heikentäviä ja kustannuksia nostavia vaikutuksia. Orionin tuotevalikoimassa on myös muiden lääkeyhtiöiden valmistamia tuotteita. Näiden valmistajien toimitusvarmuuteen tai tuotteiden laatuun mahdollisesti liittyvät ongelmat voivat aiheuttaa riskin Orionin toimitusvarmuudelle. Myös Suomen lääkejakeleussa käytössä oleva yksikanavajärjestelmä, jossa Orionin tuotteet on toimitettu asiakkaille vain yhden tukkurin kautta, saattaa aiheuttaa riskejä toimitusvarmuudelle. Toimitusten turvaamiseksi Orionin tiettyjä tuotteita jakelevat väliaikaisesti myös muut jakelijat kuin Oriola Finland Oy.

Tutkimushankkeisiin liittyy aina epävarmuustekijöitä, jotka saattavat joko kasvattaa tai laskea arvioituja kustannuksia. Projektit saattavat edetä oletettua hitaammin tai nopeammin tai ne saatetaan keskeyttää. Meneillään olevissa kliinisissä tutkimuksissa mahdollisesti tapahtuvat muutokset heijastuvat kuitenkin kustannuksiin suhteellisen hitaasti, eikä niillä arvioida olevan olennaista vaikutusta kuluvan vuoden tulokseen. Uusien käynnistymässä olevien tutkimusten aikataulut ja kustannukset ovat tutkimusprosessin luonteesta johtuen tiedossa jo etukäteen, eivätkä ne siten tyypillisesti aiheuta odottamattomia muutoksia ennakoituun kulurakenteeseen. Viimeisen eli kolmannen klinisen vaiheen tutkimukset Orion toteuttaa usein yhteistyössä muiden lääkeyhtiöiden kanssa. Näiden yhteistyösuhteiden aloittamisella ja rakenteella on myös olennaista vaikutusta tutkimusprojektien aikatauluun ja kustannustasoon.

Orionin liiketoimintamalliin kuuluvat merkittävänä osana yhteistyöjärjestelyt. Näihin järjestelyihin liittyviin mahdollisiin yhteistyö- ja lisenssisopimuksiin sisältyy myös usein liikevaihtoon kirjattavia maksuja, joilla voi olla olennaista vaikutusta Orionin tulokseen. Vuosina 2014-2018 näiden maksujen määrä on vaihdellut 5 miljoonan ja 39 miljoonan euron välillä. Maksut saattavat olla sidottu tiettyihin tutkimushankkeiden tai myynnin kehitykseen liittyviin ehtoihin, joiden toteutumiseen tai toteutumisen ajankohtaan liittyy aina epävarmuustekijöitä. Näkymäarvio vuodelle 2019 sisältää mahdollisen eturauhassyöpälääke darolutamidin kaupallistamiseen USA:ssa liittyvän 45 miljoonan euron etappimaksun, jonka odotetaan toteutuvan lähikuukausina.

Orionin osingonjakopolitiikka

Orion ottaa osingonjaossaan huomioon yhtiön jakokelpoisten voittovarojen lisäksi taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen vaatimat keskipitkän ja pitkän aikavälin investointi- ja muut rahoitustarpeet.

Taloudelliset tavoitteet

Taloudellisten tavoitteiden avulla Orion pyrkii konsernin omistaja-arvon kehittämiseen, taloudellisen vakauden varmistamiseen ja kannattavaan kasvuun. Orionin taloudelliset tavoitteet ovat:

- Kasvattaa liikevaihtoa lääkemarkkinan kasvua nopeammin. Tavoitteen toteuttaminen vaatii jatkuvaa panostusta tuotteiston kehittämiseen.
- Säilyttää kannattavuus hyvällä tasolla. Tavoitteena on liikevoitto, joka ylittää 25 prosenttia liikevaihdosta.
- Pitää omavaraisuusaste vähintään 50 prosentin tasolla.
- Jakaa vuotuista osinkoa, joka on lähivuosina vähintään 1,30 euroa/osake, ja kasvattaa osinkoa pidemmällä aikavälillä.

Lyhyellä aikajänteellä toteutunut kehitys voi poiketa tavoitteista.

Lupaavasti edenneet tutkimus- ja kehityshankkeet tulevat todennäköisesti nostamaan yhtiön tutkimuskuluja jonkin verran lähivuosina. Tutkimushankkeisiin liittyvien jo tehtyjen sopimusten ja näiden suotuisaan edistymiseen sekä muiden hankkeiden partnerointiin liittyvien uusien mahdollisten sopimusten arvioidaan kuitenkin tuottavan olennaisia etappimaksuja tulevana vuosina. Onnistuessaan hankkeet siten osaltaan vaikuttavat positiivisesti Orionin liikevaihtoon ja erityisesti liikevoittoon jo ennen uusien alkuperälääkkeiden mahdollista hyväksyntää ja varsinaisen tuotemyynnin alkamista.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Orionilla oli 30.6.2019 yhteensä 141 257 828 (141 257 828) osaketta, joista A-osakkeita oli 36 821 579 (37 120 346) kappaletta ja B-osakkeita 104 436 249 (104 137 482) kappaletta. Yhtiön osakepääoma on 92 238 541,46 (92 238 541,46) euroa. Kesäkuun lopussa Orionin hallussa oli yhteensä 765 399 (562 440) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. A- ja B-osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä 30.6.2019 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 840 102 430 (845 981 962) ääntä.

Orionilla oli kesäkuun 2019 lopussa 70 699 (74 436) rekisteröityä osakkeenomistajaa.

Osakkeiden äänioikeudet

Jokainen A-osake oikeuttaa äänestämään yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja jokainen B-osake yhdellä (1) äänellä. Yhtiökokouksessa osakkeenomistaja ei kuitenkaan saa äänestää suuremmalla äänimäärällä kuin mitä 1/20 yhtiökokouksessa edustettujen eri osakelajeihin kuuluvien osakkeiden yhteenlaskettu äänimäärä on. Yhtiöllä itsellään ja Orionin Eläkesäätiöllä ei ole äänioikeutta Orion Oyj:n yhtiökokouksessa.

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

Osakkeiden muuntaminen

Yhtiöjärjestyksen nojalla osakkeenomistaja voi vaatia A-osakkeidensa muuntamista B-osakkeiksi osakelajien enimmäismäärien puitteissa. Tammi-kesäkuussa 2019 muunnettiin 298 767 A-osaketta B-osakkeiksi.

Kaupankäynti Orionin osakkeilla

Orionin A- ja B-osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä suurten yhtiöiden ryhmässä, terveydenhuollon toimialaluokassa tunnuksilla ORNAV ja ORNBV. Kaupankäynti yhtiön molemmilla osakkeilla alkoi 3.7.2006, ja tietoja kaupankäynnistä yhtiön osakkeilla on saatavilla kyseisestä päivämäärästä alkaen.

Yhtiön osakkeiden markkina-arvo 30.6.2019 ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita oli 4 517 miljoonaa euroa.

Nasdaq Helsingin lisäksi Orionin osakkeilla käydään kauppaa myös useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla.

Hallituksen valtuutukset

Orion Oyj:n varsinainen yhtiökokous 26.3.2019 valtuutti hallituksen päättämään enintään 350 000 yhtiön oman B-osakkeen hankinnasta. Valtuutuksen ja hallituksen 25.4.2019 tekemän päätöksen perusteella Orion hankki 2.-13.5.2019 välisenä aikana yhteensä 250 000 yhtiön omaa B-osaketta. Orion Oyj:n varsinainen

yhtiökokous 26.3.2019 valtuutti hallituksen päättämään osakeannista luovuttamalla yhtiön hallussa olevia omia osakkeita. Hallitus on oikeutettu päättämään osakeannista luovuttamalla enintään 850 000 yhtiön hallussa olevaa B-osaketta. Osakeantivaltuus on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Valtuutusten ehdot on selostettu tarkemmin pörssitiedotteessa 26.3.2019.

Hallituksella ei ole valtuutusta korottaa osakepääomaa eikä laskea liikkeelle optio- tai vaihtovelkakirjalainaa tai optio-oikeuksia.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Konsernilla on voimassa kaksi konsernin avainhenkilöiden osakepohjaista kannustinjärjestelmää: Orion-konsernin pitkäjänteinen kannustinjärjestelmä 2016, josta on tiedotettu 2.2.2016 annetulla pörssitiedotteella sekä Orion-konsernin pitkäjänteinen kannustinjärjestelmä 2019, josta on tiedotettu 6.2.2019 annetulla pörssitiedotteella.

Omistus pohja

Orionin osakkeet kuuluvat Euroclear Finlandin ylläpitämään arvo-osuusjärjestelmään, ja Euroclear Finland on Orionin virallisen osakasluettelon ylläpitäjä.

Orionilla oli kesäkuun 2019 lopussa 70 699 (74 436) rekisteröityä osakkeenomistajaa, joista yksityishenkilöitä oli 96 % (96%). Heidän omistuksessaan oli koko osakekannasta 41 % (44 %) ja kaikista äänistä 61 % (63 %). Hallintarekisteröityjä ja ulkomaalaisessa omistuksessa olevia osakkeita oli 48 (43) miljoonaa kappaletta. Niiden osuus kokonaisosakemäärästä oli 34 % (31 %) ja 8 % (7 %) yhteenlasketuista äänistä.

Orionin hallussa oli kesäkuun 2019 lopussa 765 399 (562 440) kappaletta yhtiön omia B-osakkeita. Niiden osuus yhtiön koko osakekannasta on 0,5 % (0,4 %) ja yhteenlasketusta äänimäärästä 0,09 % (0,07 %).

Henkilöstö

Orion-konsernin keskimääräinen henkilömäärä tammi-kesäkuussa 2019 oli 3 232 (3 187). Kesäkuun 2019 lopussa konsernin palveluksessa oli yhteensä 3 352 (3 279) henkilöä, joista Suomessa työskenteli 2 682 (2 611) henkilöä ja Suomen ulkopuolella 670 (668) henkilöä.

Palkat ja muut henkilöstökulut olivat tammi-kesäkuussa yhteensä 111 (104) miljoonaa euroa.

Merkittävät oikeudelliset asiat

Orion-konserniin kuuluvia yhtiöitä on osapuolena erilaisissa oikeusriidoissa, joita ei kuitenkaan pidetä konsernin kannalta merkittävinä oikeudellisina asioina.

Liiketoimintakatsaus

Katsaus ihmislääkemarkkinoihin

Orionin yksittäisistä markkina-alueista tärkein on Suomi, jonka osuus konsernin kokonaisliikevaihdosta on noin kolmannes. Pharmarketin tilastoinnin (1-6/2019) mukaan Orionin ihmislääkkeiden kokonaisymyynti, pitäen sisällään lääkkeellisten ja ei-lääkkeellisten tuotteiden myynnin, jäi markkinan kokonaiskehityksestä. Suomen lääkemarkkinan kasvu on tullut lähinnä alkuperälääkkeistä, joiden osuus Orionin Suomen liikevaihdosta on pieni.

Orionin suurin tuoteryhmä Suomessa on viitehintaisten reseptilääkkeiden myynti apteekkikanavassa. Orionin viitehintaisten reseptilääkkeiden myynnin volyymi kehittyi hieman markkinaa paremmin, mutta euroissa myynti laski vertailukaudesta johtuen edelleen jatkuvasta hintakilpailusta. Viitehintaisten lääkkeiden keskihinta markkinoilla laski tammi-kesäkuussa 2019 noin 10 % vertailukaudesta (Lähde: Pharmarket). Hintakilpailun merkitys on ollut Orionille huomattava, johtuen yhtiön laajasta tuotevalikoimasta ja huomattavasta markkinaosuudesta Suomessa.

Haastavasta toimintaympäristöstä huolimatta Orion on säilyttänyt asemansa Suomen johtavana lääkemarkkinoijana. Orionilla on erityisen vahva asema sekä viitehintaisten reseptilääkkeissä että itsehoitotuotteissa, joissa molemmissa sillä on noin neljänneksen markkinaosuus.

Ihmislääkkeiden myynti Suomessa (lääkkeelliset ja ei-lääkkeelliset tuotteet):

milj. EUR	1-6/19	1-6/18	Muutos %
Ihmislääkkeiden kokonaisymyynti (sairaala- ja apteekkikanava)			
Markkina	1 376	1 320	+4%
Orion	151	155	-2%
Kaikki reseptilääkkeet yhteensä (apteekkikanava)			
Markkina	732	754	+3%
Orion	85	89	-4%
Viitehintaisten reseptilääkkeet (apteekkikanava)			
Markkina	216	235	-8%
Orion	56	60	-7%
Itsehoitotuotteet (apteekkikanava)			
Markkina	197	197	+0%
Orion	48	47	+1%

Lähde: Pharmarket lääkemyyntitilastot 1-6/2019

Orionin markkinaosuus ihmislääkkeiden myynnistä Suomessa (lääkkeelliset ja ei-lääkkeelliset tuotteet):

Orionin markkinaosuus, %	1-6/19	1-6/18
Ihmislääkkeet kokonaisuudessaan (apteekki- ja sairaalakanava)	11 %	12 %
Kaikki reseptilääkkeet yhteensä (apteekkikanava)	12 %	12 %
Viitehintaisten reseptilääkkeet (apteekkikanava)	26 %	26 %
Itsehoitotuotteet (apteekkikanava)	24 %	24 %

Lähde: Pharmarket lääkemyyntitilastot 1-6/2019

Orion on merkittävä toimija myös Skandinavian generisten lääkkeiden markkinoilla.

Euroopassa yleisimpien suonensisäisesti annosteltavien anestesia- ja tehohoitorauhoitteiden (propofoli, midatsolaami, remifentaniili ja deksmedetomidiini) yhteenlaskettu myynti maaliskuussa 2019 päättyneeltä 12 kuukauden jaksolta oli IQVIA:n lääkemyyntitilastojen mukaan 574 (555) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 3 %. Orionin Dexdor®-tehohoitorauhoitteen (deksmedetomidiini) myynti oli Euroopassa IQVIA:n lääkemyyntitilastojen mukaan 64 (64) miljoonaa euroa.

Alkuperälääkkeet

Alkuperälääkkeet-tulosyksikön tuotteisto koostuu patenttisuojatuista reseptilääkkeistä, jotka on suunnattu kolmelle terapia-alueelle: keskushermostosairauksiin, syöpäsairauksiin ja tehohoitoon sekä Easyhaler®-keuhkolääkkeisiin.

Alkuperälääkkeet-tulosyksikön liikevaihto tammi-kesäkuussa oli 178 (188) miljoonaa euroa, ja se laski 5 %.

Astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitettujen Easyhaler®-tuoteperheen yhteenlaskettu liikevaihto tammi-kesäkuussa 2019 oli 52 (44) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 20 %. Hyvä kehitys johtui pääosin budesonidi-formoteroli-yhdistelmävalmisteen vahvasta myynnistä, joka kasvoi 33 % ja oli 31 (23) miljoonaa euroa. Kasvua ovat tukeneet tuoteperheen myyntiin ja markkinointiin tehdyt panostukset. Vuonna 2014 markkinoille tullut valmiste on myynnissä jo kaikilla keskeisillä Euroopan markkinoilla. Orionin lisäksi rinnakkaismarkkinointikumppani Menarini myy budesonidi-formoteroli-valmistetta Ranskassa ja muutamassa Etelä-Euroopan maassa. Myös Euroopan ulkopuolella on jätetty ensimmäiset myyntilupahakemukset. Menarini vastaa budesonidi-formoteroli-yhdistelmävalmisteen jakelusta Aasian ja Tyynenmeren alueella ja Hikma Pharmaceuticals PLC Lähi-idässä ja Pohjois-Afrikassa.

Salmeteroli-flutikasoni-yhdistelmävalmisteen myynti on käynnistynyt useissa Euroopan maissa, mutta kehitys on alkuvaiheessa ollut ennakoitua hitaampaa eikä tuotteella toistaiseksi ole olennaista vaikutusta koko tuoteperheen liikevaihtoon.

Easyhaler® on Orionin kehittämä, kuivajauhemuotoisia lääkkeitä annosteleva inhalaattori, johon Orion on kehittänyt lääkkeitä useista tunnetuista geneerisistä vaikuttavista aineista (salbutamoli, beklometasoni, budesonidi, formoteroli, salmeteroli ja flutikasoni).

Orionin Parkinsonin taudin hoitoon tarkoitettujen lääkkeitä ovat Stalevo® (vaikuttavat aineet karbidopa, levodopa ja entakaponi) ja Comtess®/Comtan® (entakaponi). Niiden yhteenlaskettu liikevaihto tammi-kesäkuussa 2019 oli 44 (60) miljoonaa euroa, ja se laski 27 %.

Orion on hankkinut Stalevo®- ja Comtan®-lääkkeiden Euroopan myynti- ja jakeluoikeudet takaisin Novartikselta joulukuussa 2018 (Stalevo) ja huhtikuussa 2019 (Comtan). Oikeuksien takaisin hankinnan seurauksena koko vuoden myynnin arvioidaan olevan viime vuoden tasolla, vaikka tuotteiden geneerinen kilpailu laajeneekin jatkuvasti. Alkuvuonna nähtyä Parkinson-lääkkeiden myynnin laskua selittää erityisesti partneritoimitusten ajoitukset. Vuonna 2018 partneritoimitukset painottuivat enemmän vuoden ensimmäiselle puoliskolle ja vuonna 2019 arvioimme toimitusten painottuvan enemmän vuoden jälkimmäiselle puoliskolle.

Parkinson-lääkkeiden myynnin jakauma:

milj. EUR	1-6/2019	1-6/2018	Muutos %
Toimitukset keskeisille partnereille	23	49	-53 %
Orionin oma myynti	21	11	+88 %

Orionin Dexdor®-tehohoitorauhoitteen (deksmedetomidiini) liikevaihto oli 34 (34) miljoonaa euroa. Lääkkeen käyttöaihepatentti päättyi 31.3.2019 ja sen geneerisille versioille on myönnetty myyntilupia useissa Euroopan maissa. Merkittävää geneeristä kilpailua on toistaiseksi ollut ainoastaan muutamassa maassa, mutta on oletettavaa, että patenttisuojan rauettua geneerinen kilpailu edelleen laajenee asteittain EU-alueella. Kilpailun laajenemisessa on kuitenkin maakohtaisia eroja, ja se riippuu muun muassa tarjouskilpailujen aikatauluista. Precedex®-tehohoitorauhoitteen myynti oli 6 (11) miljoonaa euroa, ja se laski 47 %. Myynti sisälsi sekä rojaltit että lääkeaineen myynnin.

Sydämen vaikean vajaatoiminnan hoitoon tarkoitettua Simdax®-lääkettä myydään maailmanlaajuisesti yhteensä noin 60 maassa. Tuotteen liikevaihto tammi-kesäkuussa kasvoi 17 % ja oli 34 (29) miljoonaa euroa. Orionin tietoon on tullut, että Simdaxin geneerisistä versioista on Euroopassa jätetty myyntilupahakemuksia. Tuotteen molekyylipatentti päättyi vuonna 2015, mutta mahdollisen geneerisen kilpailun ei edelleenkaan arvioida vaikuttavan olennaisesti sen myyntiin vuonna 2019.

Orion on valmistautunut yhdessä Bayerin kanssa kehitetyn darolutamidin mahdolliseen kaupallistamiseen ja ilmoittanut käyttävänsä Bayerin kanssa sovitun oikeuden yhteiseen myynninedistämiseen Euroopassa. Lisäksi Orion vastaa tuotteen valmistuksesta maailmanlaajuisille markkinoille.

Erityistuotteet

Patenttisuojattomista eli geneerisistä reseptilääkkeistä, itsehoitotuotteista ja biosimilaareista muodostuvan Erityistuotteet-tulosyksikön liikevaihto tammi-kesäkuussa 2019 oli 230 (232) miljoonaa. Huhti-kesäkuu 2019 oli ensimmäinen vuosineljännes liki kahteen vuoteen, kun tulosyksikön liikevaihto kasvoi vertailukaudesta.

Erityistuotteet-tulosyksikön tärkeimmät markkina-alueet ovat Suomi, Skandinavia sekä itäinen Eurooppa ja Venäjä. Suomessa tulosyksikön myynti tammi-kesäkuussa 2019 oli 131 (134) miljoonaa euroa, ja se laski 3 %. Myyntiä laski erityisesti kireänä jatkunut geneeristen lääkkeiden hintakilpailu, joka johtui pääsääntöisesti toimintaympäristön muuttumisesta eli vuoden 2017 alussa tehdystä vaihtokelpoisten reseptilääkkeiden hinnoittelujärjestelmän muutoksesta. Hintakilpailu on laskenut Orionin Suomen myyntiä noin 15 miljoonaa euroa vuositasolla sekä vuonna 2017 että vuonna 2018. Orion arvioi, että vuonna 2019 järjestelmämuutoksen ja siihen liittyvän hintojen laskun vaikutus tulee edelleen olemaan merkittävä, mutta hieman pienempi kuin vuonna 2018. Vuoden 2019 toisella vuosineljänneksellä viitehintaisten reseptilääkkeiden keskihinnat eivät laskeneet ensimmäiseen vuosineljännekseen verrattuna.

Skandinaviassa Erityistuotteiden myynti oli 44 (35) miljoonaa euroa, ja se nousi 25 %. Itäisessä Euroopassa sekä Venäjällä Erityistuotteiden myynti oli 31 (31) miljoonaa euroa.

Erityistuotteiden liikevaihdosta 68 (70) % tuli geneerisistä lääkkeistä, 24 (24) % itsehoitotuotteista ja 8 (6) % biosimilaareista. Biosimilaarien liikevaihto oli yhteensä 18 (15) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 24 %. Vuonna 2018 Orion voitti Norjassa Remsima®-tuotteen (infliksimabi) kansallisen tarjouskilpailun, ja toimitukset ovat alkaneet vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä. Ritemvia®-tuotteen (rituximabi) myynti etenee tarjouskilpailujen mukaisesti. Amgevita®-tuotteen (adalimumabi) lanseeraus ja myynti on edennyt suunnitelmien mukaisesti.

Eläinlääkkeet

Pohjoismaissa ja osassa itäistä Eurooppaa Orion myy itse eläinlääkkeitä, ja muilla alueilla yhtiö toimii partnerien kautta. Lisäksi Orion markkinoi ja myy Pohjoismaissa useiden muiden yhtiöiden valmistamia eläinlääkkeitä. Orionin Eläinlääkkeet-yksiköllä on vahva markkina-asema kotimarkkinoillaan Pohjoismaissa.

Eläinlääkkeiden alkuvuosi kokonaisuutena on ollut hyvä. Tulosyksikön liikevaihto tammi-kesäkuussa 2019 oli 46 (39) miljoonaa euroa, ja se kasvoi 18 % lähinnä partnereille tehtyjen toimitusten ajoituksesta johtuen. Tulosyksikön liikevaihdosta 46 % (38 %) eli 21 (14) miljoonaa euroa muodostui eläinrauhotteiden myynnistä. Tuoteperheeseen kuuluvat Orionin eläinrauhotteet Dexdomitor® (deksmedetomidiini), Domitor® (medetomidiini) ja Domosedan® (detomidiini) sekä rauhoitteiden vastavaikuttaja Antisedan® (atipametsoli).

Orion sai helmikuussa 2018 myönteiset päätökset EU:n hajautetuista myyntilupamenettelyistä koskien Clevor®-valmistetta. Clevor, jossa vaikuttavana aineena on ropiniroli, on silmätippamuotoinen lääke koirien myrkytystilanteiden hoitamiseen. Valmisteen lanseerausta suunnitellaan loppuvuodelle 2019. Kesäkuussa Orion julkaisi Suomessa ToxBuddy®-verkkopalvelun, joka tarjoaa eläinlääkäreille tietoa ja apua myrkytystapausten hoitamiseen koirilla. Palvelun avulla eläinlääkäri voi muun muassa arvioida myrkytyksen astetta ja saada hoito-ohjeita. Palvelu on tarkoitettu myöhemmin julkaista myös muilla markkinoilla.

Fermion

Fermion valmistaa lääkkeiden vaikuttavia aineita Orionin ja muiden lääkeyhtiöiden käyttöön, ja sen tuoteisto kattaa lähes 30 lääkeainetta. Fermion valmistaa vaikuttavat aineet Orionin omiin alkuperälääkkeisiin. Muille lääkeyhtiöille Fermion valmistaa geneerisiä lääkeaineita sekä tarjoaa sopimusvalmistuspalveluita uusien vaikuttavien lääkeaineiden kehitykseen ja valmistukseen.

Fermionin liikevaihto ilman toimituksia Orionin omaan käyttöön kasvoi 16 % ja oli 30 (26) miljoonaa euroa, mikä on yli puolet koko Fermionin liikevaihdosta. Lääkeraaka-aineiden kaupassa tilausyhdöt ovat viime vuosina muuttuneet yhä lyhyemmiksi, ja tämä on johtanut liiketoiminnan volyymin aiempaa selkeästi suurempaan vaihteluun vuoden kuluessa ja eri vuosien välillä.

Tutkimus ja kehitys

Konsernin tutkimus- ja kehityskulut kasvoivat tammi-kesäkuussa 12% ja olivat 58 (52) miljoonaa euroa. Niiden osuus konsernin liikevaihdosta oli 12 % (10 %). Tutkimus- ja kehityskulut sisältävät myös nykyisen tuoteiston kehittämiseen liittyviä kustannuksia.

Orion aloitti vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä tutkimushankkeen astman ja keuhkohtaumataudin hoitoon tarkoitetun Easyhaler-tuoteperheen laajentamiseksi. Orion kehittää tiotropium-valmistetta Euroopan markkinoille, ja valmisteen bioekvivalenssitutkimus on meneillään. Tiotropium on pitkävaikutteinen keuhkoputkia avaava antikolinerginen, jota käytetään keuhkohtaumataudin hoidossa.

Orion ja Bayer kehittävät yhdessä uutta suun kautta otettavaa androgeenireseptorin estäjää darolutamidia eturauhassyövän hoitoon. Lokakuussa 2018 päätökseen saadussa kliinisen vaiheen III -tutkimuksessa (ARAMIS) tutkittiin darolutamidia etäpesäkkeettömän kastroatioresistentin eturauhassyövän (nmCRPC) hoidossa. Tutkimustulosten perusteella Bayer on jättänyt darolutamidin myyntilupahakemukset USA:n lääkeviranomaiselle FDA:lle, Japanin terveysministeriölle ja Euroopan lääkevirastolle EMA:lle. Huhtikuussa FDA myönsi hakemukselle nopeutetun arvioinnin menettelyn (Priority Review), mikä tarkoittaa, että tuotteen myynti voisi alkaa Yhdysvalloissa jo vuoden 2019 aikana. Myyntilupahakemuksia on jätetty myös muille markkinoille.

Toukokuussa Yhdysvaltain kliinisen onkologian yhdistyksen (ASCO) vuosikokouksessa esitettiin ARAMIS-tutkimuksesta uusia tuloksia, jotka osoittavat, että darolutamidi sekä androgeeni-deprivaatioterapia (ADT) hidastivat sairausoireiden pahenemista ja pitivät etäpesäkkeettömää kastroatioresistenttiä eturauhassyöpää sairastavien miesten elämänlaadun ennallaan tutkimusvaiheen lopettamisen jälkeenkin lumelääkkeen ja androgeeni-deprivaatioterapian tavoin.

Päättynyt ARAMIS-tutkimuksen lisäksi Orionilla ja Bayerilla on käynnissä toinen kliinisen vaiheen III -tutkimus (ARASENS), jossa tutkitaan darolutamidin tehoa ja turvallisuutta niillä potilailla, joilla on vasta diagnosoitu levinnyt, hormonisensitiivinen eturauhassyöpä (mHSPC) ja jotka ovat aloittamassa hormoniterapiaa. Hoitona on darolutamidi yhdistettynä hormoniterapiaan (androgeeni-deprivaatioterapia) sekä kemoterapia-aine dosetakseliiniin. Vuoden 2016 lopussa alkanut tutkimus etenee suunnitellusti, ja potilasrekrytointi saatiin valmiiksi vuoden 2018 toisella neljänneksellä. Tutkimuksen arvioidaan valmistuvan vuonna 2022.

Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen III -tutkimus (REFALS), jossa tutkitaan suun kautta annosteltavaa levosimendaania (ODM-109) ALS-taudin oireiden hoidossa. REFALS-tutkimuksen potilasrekrytointi eteni katsauskaudella hyvin ja se saatiin valmiiksi katsauskauden jälkeen heinäkuussa. Tutkimuksessa on mukana 496 potilasta ja 104 tutkimuskeskusta Yhdysvalloissa, Kanadassa, EU:ssa ja Australiassa. Potilaita hoidetaan tutkimuksessa noin vuoden ajan.

REFALS-tutkimuksen tavoitteena on osoittaa, että vahvistamalla ALS-potilaiden hengityselinten toimintaa, suun kautta annosteltava levosimendaani voi auttaa ylläpitämään hengityskapasiteettia ja siten tukea ALS-potilaiden yleistä toimintakykyä. Levosimendaani ei paranna ALS:ia. Sen tavoitteena on viivästyttää tarvetta hengityksen tukemiselle ja siten parantaa potilaan elämänlaatua. Orion toteuttaa tutkimuksen yksin ja investoi siihen noin 60 miljoonaa euroa kolmen vuoden aikana. Jos tulokset ovat myönteisiä, myyntilupaa on tarkoitus hakea Yhdysvalloissa ja Euroopassa. Suun kautta annosteltavalle levosimendaanille on myönnetty harvinaislääkkeen asema (Orphan Drug Designation). Levosimendaani on Orionin kehittämä, jo vuonna 2000 markkinoille tullut molekyyli, jota käytetään suonensisäisesti äkillisesti pahentuneen sydämen vaikean vajaatoiminnan hoidossa.

Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen II -tutkimus syöpien hoitoon tarkoitetulla uudella kohdennetulla FGFR+VEGFR inhibiittorilla (ODM-203). Tutkimuksessa selvitetään lääkeainon tehoa kiinteiden

syöpäkasvaimien kehityksen hidastamisessa potilailla, joilla on havaittu syöpäkasvaimessa FGFR-muutoksia.

Orionilla on meneillään kliinisen vaiheen I -tutkimus BET-proteiinien estäjällä (ODM-207), joka estää keskeisten syöpägeenien kuten myc-geenin transkriptiota monissa syöpälajeissa. Prekliinisissä tutkimuksissa ODM-207 on osoittanut kasvua hidastavia vaikutuksia useissa kiinteiden kasvaimien solulinjoissa. Tutkimuksessa selvitetään lääkeaihion turvallisuutta ja siedettävyyttä sekä alustavaa tehoa syöpäpotilailla.

Orion aloitti vuoden 2018 ensimmäisellä neljänneksellä kliinisen vaiheen I -tutkimuksen uudenlaisen selektiivisen hormonisynteesin estäjän (CYP11A1-estäjä) kehittämiseksi kastraatioresistenttiin eturauhassyöpään. Potilasrekrytointi etenee suunnitellusti. Prekliinisissä tutkimuksissa molekyylin (ODM-208) on havaittu estävän syöpäsolujen kasvua. Se saattaa tehota myös sellaisiin hormonaalisiin syöpiin, jotka ovat tulleet vastustuskykyisiksi tavanomaisille hormonaalisille syöpähoidoille. Orion on ensimmäinen lääkeyhtiö, joka kehittää tällä mekanismilla vaikuttavaa lääkettä. Tutkimuksessa selvitetään lääkeaihion turvallisuutta ja siedettävyyttä eturauhassyöpäpotilailla, mutta Orionin suunnitelmissa on tutkia molekyyliä myös rintasyöpäpotilaiden hoidossa.

Orion on aloittanut kliinisen vaiheen I-tutkimuksen ODM-209 molekyyllillä. Kyseessä on ODM-208:n kaltainen selektiivisen hormonisynteesin estäjä (CYP11A1-estäjä). Prekliinisissä tutkimuksissa molekyylin (ODM-209) on havaittu estävän syöpäsolujen kasvua. ODM-208:n tapaan se saattaa tehota myös sellaisiin hormoneista riippuvaisiin syöpiin, jotka ovat tulleet vastustuskykyisiksi tavanomaisille hormonaalisille syöpähoidoille. Tutkimuksessa selvitetään lääkeaihion turvallisuutta ja siedettävyyttä rintasyöpäpotilailla ja eturauhassyöpäpotilailla.

Lisäksi Orionilla on meneillään useita projekteja varhaisessa tutkimusvaiheessa. Näissä tutkitaan muun muassa keskushermostosairauksia, syöpää, neuropaattista kipua sekä suomalaisen tautiperinnön harvinaissairauksia.

Katsauskaudella Orion uloslisensioi ORM-12741-molekyylin (alfa-2C -reseptorin antagonisti) Denovo Biopharm -yhtiölle, joka aikoo tutkia molekyylin käyttöä henkilökohtaisessa lääketieteessä neuropsykiatrian alueella. Sopimuksella ei ainakaan tässä vaiheessa ole olennaista taloudellista merkitystä Orionille.

Espoossa 17.7.2019

Orion Oyj:n hallitus

Orion Oyj

Timo Lappalainen
toimitusjohtaja

Jari Karlson
talousjohtaja

Taulukko-osa

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

milj. EUR	4-6/19	4-6/18	Muutos %	1-6/19	1-6/18	Muutos %	1-12/18
Liikevaihto	251,7	246,1	+2,3 %	492,8	493,3	-0,1 %	977,5
Myytyjen suoritteiden kulut	-101,5	-89,9	+12,9 %	-198,1	-187,5	+5,6 %	-387,9
Bruttokate	150,2	156,2	-3,8 %	294,7	305,8	-3,6 %	589,6
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	0,9	1,0	-4,9 %	1,0	3,7	-71,9 %	5,5
Myynnin ja markkinoinnin kulut	-54,6	-50,1	+9,0 %	-106,6	-96,5	+10,5 %	-195,3
T&K-kulut	-31,5	-26,0	+21,3 %	-58,0	-51,7	+12,1 %	-104,0
Hallinnon kulut	-12,9	-11,3	+13,9 %	-24,0	-21,8	+10,3 %	-43,0
Liikevoitto	52,1	69,7	-25,2 %	107,2	139,5	-23,2 %	252,8
Rahoitustuotot	0,1	0,0		0,3	0,0		0,3
Rahoituskulut	-0,9	-1,0	-6,8 %	-2,2	-2,3	-4,0 %	-4,7
Voitto ennen veroja	51,3	68,7	-25,3 %	105,2	137,3	-23,4 %	248,4
Tuloverot	-10,5	-13,1	-19,9 %	-21,6	-28,0	-22,6 %	-51,0
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista	40,8	55,6	-26,6 %	83,6	109,3	-23,5 %	197,3
Tilikauden voitto lopetetuista toiminnoista		130,1			133,4		132,9
Tilikauden voitto	40,8	185,7	-78,0 %	83,6	242,8	-65,6 %	330,3

MUUT LAAJAN TULOKSEN ERÄT VEROVAIKUTUS HUOMIOITUNA¹

Muuntoerot	-1,2	-0,8		-0,4	-1,2		-1,7
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-1,2	-0,8		-0,4	-1,2		-1,7
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät (jatkuvat toiminnot)	0,0	-4,5		-0,0	-4,5		-21,4
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät (lopetetut toiminnot)		2,9			2,9		2,9
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	0,0	-1,6		-0,0	-1,6		-18,5
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-1,2	-2,4	-50,0 %	-0,4	-2,8	-85,4 %	-20,1
Tilikauden laaja tulos verovaikutus huomioituna	39,6	183,3	-78,4 %	83,2	240,0	-65,3 %	310,1

TILIKAUDEN VOITON JAKAUTUMINEN¹

Emoyhtiön omistajille	40,8	185,7	-78,0 %	83,6	242,8	-65,6 %	330,3
-----------------------	-------------	-------	---------	-------------	-------	---------	-------

TILIKAUDEN LAAJAN TULOKSEN JAKAUTUMINEN¹

Emoyhtiön omistajille	39,6	183,3	-78,4 %	83,2	240,0	-65,3 %	310,1
-----------------------	-------------	-------	---------	-------------	-------	---------	-------

Jatkuvat toiminnot

Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR¹	0,29	0,40	-27,5 %	0,59	0,78	-24,4 %	1,40
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR¹	0,29	0,40	-27,5 %	0,59	0,78	-24,4 %	1,40
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	14,0	10,2	+37,3 %	27,6	20,0	+38,0 %	41,1
Palkat ja muut henkilöstökulut	55,5	48,6	+14,2 %	110,6	104,2	+6,2 %	200,7

Lopetetut toiminnot

Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR¹	0,92	0,95	0,95
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR¹	0,92	0,95	0,95
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	0,2	0,8	0,7
Palkat ja muut henkilöstökulut	2,1	2,1	2,1

¹Osakekohtainen tulos on laskettu emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta.

Vertailukaudella 30.4.2018 myyty Diagnostiikka -liiketoiminta on 1-3/2018 osavuositarkastuksesta lähtien esitetty lopetettuna toimintona.

IFRS 16-standardi on otettu käyttöön yksinkertaistettua takautuvaa menetelmää soveltaen, eikä vertailukausien lukuja ole näin ollen oikaistu.

KONSERNITASE

VARAT

milj. EUR	6/19	6/18	Muutos %	12/18
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	319,6	314,4	+1,6 %	316,9
Liikearvo	13,5	13,5		13,5
Aineettomat oikeudet	42,8	26,6	+61,0 %	47,5
Muut aineettomat hyödykkeet	2,7	2,6	+3,0 %	2,7
Osuudet osakkuusyrietyksissä	0,1	0,1		0,1
Muut sijoitukset	0,3	0,3	-1,4 %	0,3
Eläkesaaminen	31,0	52,4	-41,0 %	31,5
Laskennalliset verosaamiset	5,3	5,3	+0,6 %	5,1
Muut pitkäaikaiset saamiset	0,8	2,0	-59,3 %	0,9
Pitkäaikaiset varat yhteensä	416,0	417,2	-0,3 %	418,5
Vaihto-omaisuus	226,7	225,8	+0,4 %	222,1
Myyntisaamiset	189,6	184,0	+3,1 %	188,8
Muut saamiset	38,9	40,6	-4,2 %	33,7
Rahamarkkinasijoitukset				35,0
Rahavarat	27,2	205,3	-86,7 %	248,7
Lyhytaikaiset varat yhteensä	482,5	655,7	-26,4 %	728,2
Varat yhteensä	898,4	1 072,9	-16,3 %	1 146,7

OMA PÄÄOMA JA VELAT

milj. EUR	6/19	6/18	Muutos %	12/18
Osakepääoma	92,2	92,2		92,2
Käyttörahassto	0,5	0,5		0,5
Muut rahastot	2,5	2,3	+5,8 %	2,4
Kertyneet voittovarot	544,6	607,3	-10,3 %	678,0
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	639,8	702,4	-8,9 %	773,1
Oma pääoma yhteensä	639,8	702,4	-8,9 %	773,1
Laskennalliset verovelat	36,9	40,8	-9,7 %	37,8
Eläkevelvoitteet	3,5	3,3	+7,8 %	3,6
Varaukset	0,3	0,4	-4,2 %	0,3
Pitkäaikaiset korolliset velat	5,0	0,5		0,6
Muut pitkäaikaiset velat	16,8	18,4	-8,8 %	17,4
Pitkäaikaiset velat yhteensä	62,5	63,4	-1,4 %	59,8
Ostovelat	70,9	70,6	+0,4 %	74,9
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		0,4	-100,0 %	1,5
Muut lyhytaikaiset velat	92,2	85,2	+8,2 %	86,4
Varaukset	0,0		+100,0 %	
Lyhytaikaiset korolliset velat	33,0	150,9	-78,1 %	150,9
Lyhytaikaiset velat yhteensä	196,1	307,1	-36,1 %	313,8
Velat yhteensä	258,7	370,5	-30,2 %	373,6
Oma pääoma ja velat yhteensä	898,4	1 072,9	-16,3 %	1 146,7

Vertailukaudella 30.4.2018 myyty Diagnostiikka -liiketoiminta on 1-3/2018 osavuositarkastuksesta lähtien esitetty lopetettuna toimintona. Vertailukauden tase 6/2018 sisältää lopetettuun toimintoon kuuluvat varat ja velat.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

- a. Osakepääoma
 b. Käyttörahassto
 c. Muut rahastot
 d. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät
 e. Muuntoerot
 f. Kertyneet voittovarat
 g. Määräysvallattomien omistajien osuus
 h. Oma pääoma yhteensä

milj. EUR	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							h.
	a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	
Oma pääoma 1.1.2018	92,2	0,5	2,3	31,9	-5,9	558,6	-0,0	679,7
IFRS 15- ja IFRS 9-standardin käyttöönoton vaikutus						-16,5		-16,5
Oikaistu oma pääoma 1.1.2018	92,2	0,5	2,3	31,9	-5,9	542,1	-0,0	663,2
Tilikauden tulos						242,8		242,8
Muut laajan tuloksen erät								
Muuntoerot					-1,3	0,2		-1,2
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				-4,5		2,9		-1,6
Tapahtumat omistajien kanssa								
Osingonjako ja pääoman palautus						-203,8		-203,8
Osakekannustinjärjestelmä						3,2		3,2
Muut muutokset			-0,0			-0,2	0,0	-0,2
Oma pääoma 30.6.2018	92,2	0,5	2,3	27,4	-7,3	587,1		702,4
Oma pääoma 1.1.2019	92,2	0,5	2,4	10,5	-7,7	675,3		773,1
IFRS 16-standardin käyttöönoton vaikutus						-0,2		-0,2
Oikaistu oma pääoma 1.1.2019	92,2	0,5	2,4	10,5	-7,7	675,1		772,9
Tilikauden tulos						83,6		83,6
Muut laajan tuloksen erät								
Muuntoerot					-0,6	0,2		-0,4
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat erät				-0,0				-0,0
Tapahtumat omistajien kanssa								
Osingonjako ja pääoman palautus						-211,4		-211,4
Omien osakkeiden hankinta						-7,4		-7,4
Osakekannustinjärjestelmä						1,2		1,2
Muut muutokset			0,0			1,1		1,2
Oma pääoma 30.6.2019	92,2	0,5	2,5	10,5	-8,3	542,4		639,8

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

milj. EUR	1-6/19	1-6/18	1-12/18
Liikevoitto	107,2	274,6	387,3
Oikaisut	27,8	-108,5	-87,8
Käyttöpääoman muutos	-5,7	-23,9	-10,2
Maksetut korot	-5,0	-5,4	-5,9
Saadut korot	1,0	1,0	1,7
Saadut osingot		0,0	0,0
Maksetut verot	-27,0	-31,9	-54,3
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	98,4	106,0	230,9
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin	-13,0	-20,6	-38,1
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin	-5,0	-2,6	-28,7
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden sekä myytävissä olevien sijoitusten myynnit	0,2	0,4	0,9
Tytäryhtiöiden myynnit		162,5	161,3
Investointien rahavirta yhteensä	-17,7	139,7	95,4
Lyhytaikaisten lainojen nostot	29,6	0,6	1,3
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-150,2	-0,3	-2,6
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0,1	0,2	
Omien osakkeiden hankinta	-7,4		
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-210,4	-203,9	-203,9
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-338,2	-203,4	-205,3
Rahavarojen muutos	-257,5	42,3	121,1
Rahavarat kauden alussa	283,7	164,1	164,1
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	1,0	-1,0	-1,5
Lopetettujen toimintojen vaikutus		-0,8	-0,9
Rahavarojen muutos	-257,5	43,0	121,9
Rahavarat kauden lopussa	27,2	205,3	283,7
Täsmäytys taseen rahavaroihin			
Taseen rahavarat kauden lopussa	27,2	205,3	248,7
Rahamarkkinasijoitukset kauden lopussa			35,0
Rahavirtalaskelman rahavarat	27,2	205,3	283,7

Vertailukaudella 30.4.2018 myyty Diagnostiikka -liiketoiminta on 1-3/2018 osavuositarkastuksesta lähtien esitetty lopetettuna toimintona. Rahavirtalaskelma vertailukaudelta 1-6/2018 sekä kaudelta 1-12/2018 sisältää lopetettuun toimintoon kuuluvat varat ja velat.

LOPETETUT TOIMINNOT

Tilikaudella 2019 ei ole myytäviksi tai lopetetuiksi toiminnoiksi luokiteltuja liiketoimintoja.

Orion ilmoitti tilikauden 2018 alussa päättäneensä selvittää Orion Diagnostican mahdollista myyntiä tai muuta järjestelyä. Selvityksen seurauksena Orion Diagnostica Oy:n kaikkien osakkeiden eli Orion Diagnostica-tulosyksikön myynnistä allekirjoitettiin sopimus Axcel Management A/S:n (Axcel) hallinnoiman sijoitusrahaston kanssa 21.4.2018. Taloudellisessa katsauksessa sekä osavuosikatsauksen taulukko-osan vertailutiedoissa Orion Diagnostica-segmentti on käsitelty lopetettuna toimintona. Lopetettujen toimintojen voitto vertailukauden tammi-kesäkuussa 2018 oli 133,4 miljoonaa euroa.

Saadusta kauppahinnasta 161,7 miljoonaa euroa Orion kirjasi vertailukaudelle 2018 128,4 miljoonan euron myyntivoiton, joka on laajassa tuloslaskelmassa esitetty lopetettujen toimintojen yhteydessä. Orionilla on mahdollisuus saada lisäksi lisäkauppahintana enintään 60 miljoonaa euroa. Lisäkauppahinnan maksaminen perustuu Axcelin saamaan sijoitetun pääoman tuottoon sen luopuessa sijoituksestaan ("Exit"). Lisäkauppahinnan euromäärään ja ajoitukseen liittyvän epävarmuuden takia arvioitu myyntivoitto ei sisällä osuutta lisäkauppahinnasta.

TILIKAUDEN TULOS LOPETETUISTA TOIMINNOISTA

milj. EUR	1-6/19	1-6/18	Muutos %	1-12/18
Liikevaihto		18,7		18,7
Lopetettujen toimintojen myynnistä saatu myyntivoitto		128,4		128,4
Kulut yhteensä		-12,3		-12,5
Liikevoitto		134,8		134,6
Tuloverot		-1,3		-1,6
Tilikauden voitto		133,4		132,9

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET

milj. EUR	6/19	6/18	12/18
Kirjanpitoarvo kauden alussa	316,9	323,1	323,1
+ IFRS 16-standardin käyttöönoton vaikutus	8,6		
- lopetetut toiminnot		-10,0	-10,0
Lisäykset	13,4	17,3	36,1
Vähennykset	-1,8	-0,5	-0,9
Poistot ja arvonalentumiset	-17,6	-15,4	-31,1
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	319,6	314,4	316,9

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET (ILMAN LIIKEARVOA)

milj. EUR	6/19	6/18	12/18
Kirjanpitoarvo kauden alussa	50,2	39,4	39,4
- lopetetut toiminnot		-8,0	-8,0
Lisäykset	5,3	2,6	28,7
Vähennykset	-0,0		-0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-10,0	-4,7	-10,0
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	45,5	29,2	50,2

VAKUUKSET JA VASTUUSITOUKSET

milj. EUR	6/19	6/18	12/18
ANNETUT VAKUUKSET OMISTA SITOUKSIKSI			
Takaukset	6,2	4,4	4,5
MUUT VASTUUT			
Taseeseen kirjaamattomat vuokravastuut	5,5	5,3	14,5
Muut vastuut	0,3	0,3	0,3

JOHDANNAISSOPIMUKSET

milj. EUR	6/19	6/18	12/18
VALUUTTATERMIINIT JA VALUUTANVAIHTOSOPIMUKSET			
Käypä arvo, milj. EUR	-0,4	0,0	0,2
Nimellisarvo, milj. EUR	51,8	23,0	32,6
VALUUTTAOPTIOT			
Käypä arvo, milj. EUR	-0,0	-0,1	0,0
Nimellisarvo, milj. EUR	39,2	36,9	31,8

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYPIEN ARVOJEN MÄÄRITYS JA HIERARKIA

milj. EUR	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Johdannaissopimukset				
Valuttajohdannaiset		0,1		0,1
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet			0,3	0,3
Varat yhteensä		0,1	0,3	0,4
Johdannaissopimukset				
Valuttajohdannaiset		-0,6		-0,6
Velat yhteensä		-0,6		-0,6

Tason 1 rahoitusinstrumentin käypä arvo perustuu toimivilla markkinoilla noteerattuihin hintoihin. Tason 2 johdannaisten käypä arvo perustuu markkinoilta saatuihin syöttötietoihin. Tason 3 rahoitusinstrumenttien käypä arvo ei ole arvioitavissa markkinoilta saatavilla tiedoilla.

Konsernissa noudatetaan periaatetta, jonka mukaan käypien arvojen hierarkian tasojen väliset siirrot kirjataan sille päivälle, jona siirron aiheuttanut tapahtuma on toteutunut.

Tasojen välillä ei ole tapahtunut siirtoja raportointikauden aikana.

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIIN KUULUVIEN KANSSA

milj. EUR	6/19	6/18	12/18
Johdon työsuhde-etuudet	3,7	4,4	5,9

Liiketoimintakatsaukset

LIKEVAIHTO TULOSYKSIKÖITTÄIN

milj. EUR	4-6/19	4-6/18	Muutos %	1-6/19	1-6/18	Muutos %	1-12/18
Alkuperälääkkeet ¹⁾	89,0	95,6	-7,0 %	178,4	188,5	-5,4 %	356,9
Erityistuotteet	118,3	114,3	+3,4 %	229,5	232,0	-1,1 %	473,1
Eläinlääkkeet	25,0	18,7	+33,9 %	45,6	38,6	+18,1 %	80,4
Fermion	15,0	13,5	+11,0 %	30,0	25,9	+15,8 %	50,7
Sopimusvalmistus ja muut	4,5	3,9	+16,5 %	9,3	8,4	+10,9 %	16,3
Konserni yhteensä	251,7	246,1	+2,3 %	492,8	493,3	-0,1 %	977,5

1) Alkuperälääkkeiden liikevaihto kaudella 1-6/19 sisältää 1,0 (1-6/18: 1,0) miljoonaa euroa ajan kuluessa tuloutettavia myyntituottoja asiakkaille luovutettavista suoritevelvoitteista.

LIKEVAIHTO JA LIKEVOITTO VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. EUR	2019		2018		2017			
	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9
Liikevaihto	251,7	241,0	262,4	221,8	246,1	247,2	265,9	241,5
Liikevoitto	52,1	55,0	68,6	44,6	69,7	69,8	70,5	54,9

LIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

milj. EUR	2019		2018		2017			
	4-6	1-3	10-12	7-9	4-6	1-3	10-12	7-9
Suomi	75,2	74,3	82,7	74,0	75,4	80,0	84,6	80,4
Skandinaavia	44,6	43,9	40,4	36,4	36,9	41,2	42,4	44,0
Muu Eurooppa	85,7	82,8	83,5	72,0	73,0	75,5	80,5	73,2
Pohjois-Amerikka	16,5	13,9	15,9	14,9	13,5	14,0	27,0	16,8
Muut maat	29,9	26,1	39,7	24,4	47,3	36,6	31,4	27,1
Konserni yhteensä	251,7	241,0	262,4	221,8	246,1	247,2	265,9	241,5

KYMMENEN MYYDYINTÄ LÄÄKEVALMISTETTA

milj. EUR	4-6/19	4-6/18	Muutos %	1-6/19	1-6/18	Muutos %	1-12/18
Easyhaler®-tuoteperhe (astma, keuhkohtaumatauti)	26,0	21,9	+18,6 %	52,1	43,5	+19,7 %	90,4
Stalevo®, Comtess® ja Comtan® (Parkinsonin tauti)	22,6	32,1	-29,5 %	43,7	60,0	-27,2 %	100,1
Simdax® (sydämen vajaatoiminta)	17,8	15,2	+17,5 %	34,4	29,5	+16,7 %	59,4
Dexdor® (tehohoitovaihtoehto)	14,6	16,4	-10,8 %	33,9	33,9	-0,2 %	63,1
Dexdomitor®, Domitor®, Domosedan® ja Antisedan® (eläinlääkkeet)	11,6	6,1	+90,7 %	21,2	14,5	+46,4 %	33,6
Biosimilaarit (nivelreuma, tulehdukselliset suolistosairaudet)	8,9	4,1	+116,6 %	18,2	14,6	+24,1 %	24,8
Burana® (tulehdus, kipu)	5,8	5,3	+11,2 %	11,9	11,0	+8,0 %	23,5
Divina-sarja (vaihtuvuosioreetit)	4,3	5,0	-14,0 %	8,8	9,2	-3,9 %	18,8
Marevan® (verenohennus)	3,8	3,9	-2,8 %	7,1	8,2	-14,1 %	17,8
Solomet® (tulehdus)	3,4	3,4	+0,8 %	6,2	6,0	+3,2 %	12,7
Yhteensä	118,8	113,4	+4,9 %	237,4	230,5	+3,0 %	444,2
Osuus liikevaihdosta	47 %	46 %		48 %	47 %		45 %

KESKEISET KLIINISET LÄÄKEKEHITYSHANKKEET

Projekti	Käyttöaihe	FAASI			Rekisteröinti
		I	II	III	
Easyhaler® tiotropium	Keuhkohtaumatauti	Bioekvivalenssitutkimus*			
Darolutamidi ¹⁾	Eturauhassyöpä (nmCRPC)	I	II	III	*
Darolutamidi ¹⁾	Eturauhassyöpä (mHSPC)	I	II	III*	
ODM-109 (suun kautta otettava levosimendaani)	ALS-tauti	I	II	III*	
ODM-203 (FGFR+VEGFR inhibiittori)	Kiinteät syöpäkasvaimet	I	II*		
ODM-207 (BET-proteiinien estäjä)	Syöpä	I*			
ODM-208 (CYP11A1-estäjä)	Eturauhassyöpä (CRPC)	I*			
ODM-209 (CYP11A1-estäjä)	Rintasyöpä Eturauhassyöpä (CRPC)	I*			
¹⁾ Yhteistyössä Bayerin kanssa		*	= Vaihe meneillään		
		III	= Status muuttunut edellisestä vuosineljänneksestä		

Tietoja Orionin osakkeista

OSAKKEIDEN PERUSTIEDOT 30.6.2019

	A-osake	B-osake	Yhteensä
Kaupankäyntitunnus Nasdaq Helsingissä	ORNAV	ORNBV	
Listautumispäivä	1.7.2006	1.7.2006	
ISIN-koodi	FI0009014369	FI0009014377	
ICB-koodi	4500	4500	
Reuters-koodi	ORNAV.HE	ORNBV.HE	
Bloomberg-koodi	ORNAV.FH	ORNBV.FH	
Osakepääoma, milj. EUR	24,0	68,2	92,2
Kirjanpidollinen vasta-arvo/osake, EUR	0,65	0,65	
Osakemäärä yhteensä, kpl	36 821 579	104 436 249	141 257 828
% koko osakekannasta	26 %	74 %	100 %
Yhtiön hallussa olevat omat osakkeet, kpl		765 399	765 399
Osakkeita yhteensä ilman omia osakkeita, kpl	36 821 579	103 670 850	140 492 429
Osakkeiden vähimmäismäärä, kpl			1
A- ja B-osakkeita enintään ja kaikkien osakkeiden enimmäismäärä, kpl	500 000 000	1 000 000 000	1 000 000 000
Ääniä/osake	20	1	
Äänimäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita	736 431 580	103 670 850	840 102 430
% kaikista äänistä	88 %	12 %	100 %
Osakkeenomistajia	20 554	56 618	70 699

Sekä A- että B-osake antaa osakkeenomistajalle samat oikeudet yhtiön omaisuuteen ja osingonjakoon.

TIETOJA KAUPANKÄYNNISTÄ NASDAQ HELSINGISSÄ 1.1.-30.6.2019

	A-osake	B-osake	Yhteensä
Vaihdettu osakemäärä, kpl	955 088	45 708 904	46 663 992
Vaihdon osuus osakemäärästä, %	2,6 %	43,8 %	33,0 %
Vaihto, milj. EUR	30,2	1 436,3	1 466,5
Päätöskurssi 31.12.2018, EUR	30,30	30,28	
Alin kurssi, EUR (A ja B 13.5.2019)	28,20	28,19	
Keskikurssi, EUR	31,67	31,42	
Ylin kurssi, EUR (A ja B 20.3.2019)	35,25	35,40	
Päätöskurssi 30.6.2019, EUR	31,95	32,23	
Osakekannan markkina-arvo 30.6.2019, milj. EUR	1 176,4	3 341,3	4 517,8

OSAKEKOHTAISIA TUNNUSLUKUJA

	4-6/19	4-6/18	Muutos %	1-6/19	1-6/18	Muutos %	1-12/18
Laimentamaton osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, EUR	0,29	0,40	-27,5 %	0,59	0,78	-24,4 %	1,40
Laimentamaton osakekohtainen tulos, jatkuvat ja lopetut toiminnot, EUR		1,32			1,73		2,35
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, jatkuvat toiminnot, EUR	0,29	0,40	-27,5 %	0,59	0,78	-24,4 %	1,40
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, jatkuvat ja lopetut toiminnot, EUR		1,32			1,73		2,35
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	0,17	1,36	-87,3 %	0,57	1,75	-67,1 %	2,32
Osakekohtainen oma pääoma, EUR				4,55	4,99	-8,8 %	5,50
Osakkeita keskimäärin ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita, 1 000 kpl	140 593	140 695		140 652	140 658		140 677

Vertailukaudella 30.4.2018 myyty Diagnostiikka -liiketoiminta on 1-3/2018 osavuositarkastuksesta lähtien esitetty lopetettuna toimintona.

Liitteet

Raportointi

Orion-konsernin emoyhtiö on Orion Oyj. Konsernissa on yksi liiketoiminta-alue eli toimintasegmentti ja neljä tulosityksikköä. Orion raportoi toiminnoistaan yhden toimintasegmentin mukaan.

- Lääkeliiketoiminta
  - Alkuperälääkkeet (patentoidut reseptilääkkeet kolmelle terapia-alueelle)
  - Erityistuotteet (geneeriset eli patenttisuojattomat reseptilääkkeet ja itsehoitotuotteet sekä biosimilaarit)
  - Eläinlääkkeet (lääkkeet ja hoitotuotteet lemmikki- ja tuotantoeläimille)
  - Fermion (lääkkeiden vaikuttavat aineet Orionille ja muille yhtiöille)

Sopimusvalmistus ja muut eli lääkevalmistus muille yhtiöille sisältyy Lääkeliiketoiminnan segmenttiin, mutta se ei ole erillinen tulosityksikkönsä.

Katsauksen laatimisperiaatteet

Tämä katsaus on laadittu IAS 34, Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti. Katsauksen laatimisessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2018, joiden lisäksi on noudatettu 1.1.2019 alkaen käyttöön otettuja EU:n hyväksymiä muutoksia olemassa oleviin IFRS-standardeihin sekä IAS-standardeihin.

Orion-konsernissa on otettu 1.1.2019 alkaen käyttöön uusi IFRS 16-standardi, jonka vaikutus konsernitilinpäätökseen on kuvattu alla. Muilla 1.1.2019 alkaen käyttöön otetuilla uusilla IFRS-standardien tulkinnoilla ja muutoksilla ei ole ollut vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Katsauskauden sovelletut periaatteet ja laskentamenetelmät ovat saatavilla Orionin kotisivulla osoitteessa <http://www.orion.fi/sijoittajat>.

IFRS 16 (Vuokrasopimukset) -standardin käyttöönotto

Tiedot siirtymästä 1.1.2019

IFRS 16 -standardi (Vuokrasopimukset) on korvannut aiemmin vuokrasopimusten kirjanpitoikäisyyttä säädelleen IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnot 1.1.2019 alkaen. Konserni on soveltanut siirtymässä IFRS 16 -standardin sallimaa yksinkertaistettua menetelmää ja on kirjannut kertyneen vaikutuksen 1.1.2019 avaavan taseen voittovaroihin eikä esitä vertailutietoja.

Konserni on määrittänyt IFRS 16:n mukaiseksi vuokrasopimuksista aiheutuvaksi velaksi määrän, joka vastaa jäljellä olevien vuokrien nykyarvoa diskontattuna konsernin lisäluoton korkoa vastaavalla korkokannalla. Käyttöoikeusomaisuuserä on arvostettu kirjanpitoarvoon ikään kuin standardia olisi sovellettu sopimuksen alkamisajankohdasta lähtien. Käyttöoikeusomaisuuserän arvo on määritetty diskonttaamalla tulevat vuokrat konsernin lisäluoton korkokannalla soveltamisen aloittamisajankohdasta. Vuokrasopimusvelan ja käyttöoikeusomaisuuserien arvon erotus on kirjattu omaan pääomaan kertyneiden voittovarojen oikaisuksi.

Konserni on soveltanut seuraavia IFRS 16:n sallimia käytännön apukeinoja standardin käyttöönotossa. Konserni on käyttänyt yhtä diskonttauslaskokantaa olennaisesti samankaltaisista vuokrasopimuksista muodostuviin kokonaisuuksiin. Aiemmin rahoitusleasingisopimuksiksi luokitellut vuokrasopimukset on siirtymässä kirjattu IAS 17:n mukaisesti määriteltyihin käyttöoikeusomaisuuserien ja vuokrasopimusvelkojen kirjanpitoarvoihin. Lisäksi konserni on hyödyntänyt standardin sisältämät helpotukset ja käsitellyt soveltamisen aloittamisajankohdasta lähtien enintään 12 kuukauden pituiset

sopimukset lyhytaikaisina vuokrasopimuksina ja arvoltaan vähäisiä olevia hyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset vähäarvoisina. Näistä aiheutuvat vuokratulot on kirjattu tulosvaikutteisesti 1.1.2019 alkavalle tilikaudelle. Konserni tulee arvioimaan esimerkiksi vuokra-aikojen oikeellisuutta soveltamisajankohdan jälkeen ja korjaamaan niitä myöhemmin havaittujen tosiseikkojen perusteella.

Konserni on määrittänyt IFRS 16 -standardin vaikutuksen konsernin taseeseen kaikkien konsernin tunnistamien vuokrasopimusten osalta sekä sellaisten järjestelyiden, joihin saattaa liittyä vuokrasopimuksia osalta. Konsernilla tunnistettiin olevan kaikkiaan noin 400 vuokrasopimusta eri toimintamaisissa. Konsernin lisäluoton koron painotettu keskiarvo eli siirtymässä käytetty diskonttauskorko perustuu IRS-markkinakorkoihin lisätynä maakohtaiseen riskiin perustuvalla preemiolla.

Konserni on kirjannut IFRS 16:n soveltamisen seurauksena käyttöomaisuuden lisäykseksi 8,6 miljoonaa euroa. Taseen vuokrasopimuksista aiheutuvan velan lisäykseksi on kirjattu 8,9 miljoonaa euroa. Oman pääoman kertyneiden voittovarojen vähennykseksi on kirjattu 0,2 miljoonaa euroa. Laskennallisten verosaamisten lisäykseksi on kirjattu 0,0 miljoonaa euroa.

LEASING-VASTUUN 31.12.2018 TÄSMÄYTTÄMINEN LEASING-VELKAAN 1.1.2019

milj. EUR	
Leasing-vastuut 31.12.2018	14,5
Diskontattu arvo 1.1.2019	14,8
Rahoitusleasing-velat 31.12.2018	1,6
Lyhytaikaiset ja määrältään vähäiset vuokrasopimukset	-5,0
Vuonna 2019 alkavat vuokrasopimukset, jotka eivät vielä sisälly vuokrasopimusvelkaan	-1,8
Leasing-velat 1.1.2019	8,9

OIKAISTUT TULOSLASKELMAN JA TASEEN LUVUT SEKÄ MUUT TUNNUSLUVUT TILIKAUDELTA 2018 (JATKUVAT TOIMINNOT)

- 1) Aiemmin osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöstiedotteessa raportoitu vertailutieto.
- 2) Aiemmin osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöstiedotteessa raportoitu vertailutieto, jos IFRS 16 -standardin vaikutukset otetaan huomioon

	1-6/18		1-12/18	
	1)	2)	1)	2)
Liikevaihto, milj. EUR	493,3	493,3	977,5	977,5
Liikevoitto, milj. EUR	139,5	139,6	252,8	253,0
% liikevaihdosta	28,3 %	28,3 %	25,9 %	25,9 %
Voitto ennen veroja, milj. EUR	137,3	137,4	248,4	248,4
% liikevaihdosta	27,8 %	27,8 %	25,4 %	25,4 %
Tuloverot, milj. EUR	28,0	28,0	51,0	51,0
Tilikauden voitto, milj. EUR	242,8	242,8	330,3	330,3
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen, milj. EUR	240,0	240,0	310,1	310,1
Laskennalliset verosaamiset, milj. EUR	5,3	5,3	5,1	5,1
Pitkäaikaiset korolliset velat, milj. EUR	0,5	7,5	0,6	6,4
Lyhytaikaiset korolliset velat, milj. EUR	150,9	153,8	150,9	153,9
Oma pääoma yhteensä, milj. EUR	702,4	702,2	773,1	773,1
Taseen loppusumma, milj. EUR	1 072,9	1 082,6	1 146,7	1 155,6
Omavaraisuusaste, %	67,1 %	65,3 %	68,8 %	68,2 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	-7,7 %	-6,3 %	-17,1 %	-15,9 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	65,4 %	65,1 %	44,3 %	43,9 %
Oman pääoman tuotto verojen jälkeen, %	70,3 %	70,3 %	45,5 %	45,5 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,78	0,78	1,40	1,40
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,78	0,78	1,40	1,40
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	4,99	4,99	5,50	5,50

Vuokrasopimusten kirjanpitokäsittely IFRS 16 -standardin mukaan

Vuokrasopimuksen olemassaolon toteaminen

Konserni arvioi sopimusten syntymishetkellä, onko kyseinen sopimus vuokrasopimus tai sisältyykö siihen vuokrasopimus. Sopimukseen sisältyy vuokrasopimus, kun siihen sisältyy yksilöity omaisuuserä ja kun sen kautta saadaan oikeus kyseessä olevan omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan tietyksi ajanjaksoksi. Edellytyksenä on, että konserni suorittaa tästä oikeudesta vastikkeen sopimuskumppanille.

Omaisuuserä voidaan yksilöidä joko suoraan esimerkiksi tietyn yksilöintikoodin perusteella tai epäsuorasti, jolloin omaisuuserää ei yksilöidä sopimuksessa mutta käytännössä sopimus on mahdollista toteuttaa vain tiettyä omaisuuserää käyttäen. Yksilöity omaisuuserä voi olla myös fyysisesti erotettavissa oleva osuus suuremmasta omaisuuserästä, mikäli se edustaa olennaista osaa omaisuuserän koko kapasiteetista. Mikäli sopimuskumppanilla on mahdollisuus korvata omaisuuserä toisella ja se hyötyy siitä taloudellisesti, sopimukseen ei liity yksilöityä omaisuuserää, eikä kyseessä ole vuokrasopimus.

Sopimus tuottaa konsernille määräysvallan, kun konserni saa olennaisen osan omaisuuserän käytöstä johtuvasta taloudellisesta hyödystä ja sillä on oikeus ohjata yksilöidyn omaisuuserän käyttöä sen käyttöaikana. Konsernin oikeudessa päättää omaisuuserän käytöstä huomioidaan sen oikeus muuttaa muun muassa:

- minkä tyyppistä tuotosta tuotetaan;
- milloin tuotos tuotetaan;
- missä tuotos tuotetaan; ja
- kuinka paljon tuotosta tuotetaan

Sopimuksen osien erottaminen

Joissain tapauksissa sopimukseen saattaa sisältyä vuokrasopimuskomponentteja, mikä johtuu siitä, että sopimus edellyttää konsernin sopimuskumppanin toimittavan erilaisia velvoitteita konsernille. Tällaisissa moniosaisissa järjestelyissä konserni yksilöi jokaisen vuokrasopimuskomponentin ja käsittelee ne kirjanpidossa erillisinä. Kohdeomaisuuserän käyttöoikeus on erillinen vuokrasopimuskomponentti, kun konserni pystyy hyötymään omaisuuserän käytöstä joko sellaisenaan tai muiden helposti konsernille saatavissa olevien resurssien kanssa ja omaisuuserä ei ole erittäin riippuvainen muista sopimuksen kohteena olevista omaisuuseristä tai se ei ole niihin voimakkaasti yhteydessä. Konserni kohdistaa sopimuksen mukaisen vastikkeen kullekin vuokrasopimuskomponentille niiden suhteellisten erillishintojen perusteella.

Vuokra-aika

Vuokrasopimuksen vuokra-ajaksi määritetään ajanjakso, jonka aikana sopimus ei ole peruutettavissa. Vuokra-ajaan lisätään mahdollisen jatko- tai päättämisoption sisältämä ajanjakso, mikäli on kohtuullisen varmaa, että konserni käyttää jatko-option tai ei käytä päättämisoptiota.

Vuokra-ajaltaan enintään 12 kuukauden pituiset sopimukset sekä sopimukset, joiden kohteena olevan omaisuuserän arvo on vähäinen, käsitellään operatiivisina vuokrasopimuksina. Näiden sopimusten osalta sopimuskumppanille maksettava vuokra kirjataan kuluksi suoriteperusteisesti. Sopimuksen kohteena olevia omaisuuseriä ei aktivoida taseeseen.

Kirjaaminen vuokrasopimuksen alkamisajankohtana

Konserni kirjaa vuokrasopimuksen alkamisajankohtana vuokrasopimusvelan ja vastaavan käyttöoikeusomaisuuserän.

Vuokrasopimusvelka arvostetaan niiden vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvoon, jota ei ole vielä maksettu. Vuokrat diskontataan vuokrasopimuksen sisäisellä korkokannalla tai konsernin lisäluoton korkokannalla. Käytännössä konserni diskonttaa vuokrasopimukset käyttäen konsernin lisäluoton korkokantaa, koska konsernilla olevien vuokrasopimusten sisäistä korkokantaa ei pääsääntöisesti ole helposti saatavilla. Lisäluoton korkokanta perustuu markkinakorkoihin lisättynä maakohtaiseen riskiin liittyvällä premiolla.

Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan sopimuksen alkamisajankohtana hankintamenuon, joka sisältää vuokrasopimusvelan alkuperäisen arvostuksen mukaisen määrän ja mahdolliset alkuvaiheen välittömät menot ja omaisuuserän arvioidut ennallistamismenot sekä mahdolliset sopimuksen alkamisajankohtaan mennessä maksetut vuokrat vähennettynä saaduilla kannustimilla.

Konsernin maksamat vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista, muuttuvista vuokrista, jäännösarvotakuun perusteella maksettavista määristä, osto-option toteutushinnoista, jos on kohtuullisen varmaa, että optiota käytetään sekä maksuista liittyen sopimuksen päättämisestä aiheutuviin sanktioihin, mikäli vuokraajassa on otettu huomioon, että konserni käyttää vuokrasopimuksen päättämisoption.

Kun muuttuva vuokra perustuu indeksiin tai hintaan, ne huomioidaan vuokrasopimusvelan määrittämisessä. Sopimuksen alkamisajankohtana sovelletaan sen hetkisen indeksin tai hinnan määrää muuttuvien vuokrien määrien laskemisessa. Muita muuttuvia vuokria, kuten omaisuuserän tuloksen perusteella maksettavaksi tulevia vuokria, ei sisällytetä vuokrasopimusvelkaan. Tosiasiallisesti kiinteät maksut, joiden toteutuminen riippuu esimerkiksi omaisuuserän toimintakyvystä, otetaan huomioon vuokrasopimusvelan määrittämisessä.

Vuokrasopimuksen myöhempi arvostaminen

Konserni arvostaa sopimuksen alkamisajankohdan jälkeen käyttöoikeusomaisuuserän hankintamenuomallin mukaisesti. Käyttöoikeusomaisuuserä arvostetaan hankintamenuon ja siitä vähennetään poistot ja arvonalentumistappiot ja sitä oikaistaan mahdollisella vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla erällä. Poistot kirjataan IAS 16 (Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet) -standardin mukaisesti. Käyttöoikeusomaisuuserän jäännösarvoa ja taloudellista vaikutusaikaa tarkastellaan tarvittaessa, kuitenkin vähintään jokaisessa tilinpäätöksessä, ja mahdollinen arvonalentuminen kirjataan, mikäli taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuu muutoksia.

Konserni arvostaa vuokrasopimusvelan myöhemmillä kausilla efektiivisen koron menetelmää käyttäen.

Vuokrasopimusvelka määritellään uudelleen, jos todelliset vuokrat poikkeavat olennaisesti alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä vuokrasopimusvelkaan sisällytetyistä vuokrista ja jos vuokrien muutos perustuu sopimuskohtiin, jotka olivat voimassa sopimuksen alkamisajankohtana. Uudelleen arviointi tehdään esimerkiksi silloin, kun vastaisissa vuokrissa tapahtuu muutos, joka johtuu kyseisten maksujen määrittämiseen käytettävän indeksin tai hintatason muutoksesta tai jäännösarvotakuun perusteella maksettavaksi odotettavissa määrissä tapahtuu muutos. Myös muutokset arvioissa koskien kohdeomaisuuserän osto-optiota tai jatkamis- tai päättämisoptiota voivat johtaa vuokrasopimusvelan uudelleen arviointiin. Vuokrasopimusvelan uudelleen määrittämisestä johtuvalla määrällä oikaistaan kyseisen käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoa, tai mikäli käyttöoikeusomaisuuserän arvo on nolla, se kirjataan tulosvaikutteisesti.

Konserni voi neuvotella vuokrasopimuksia uudelleen vuokra-ajan kuluessa. Muutokset voivat johtaa esimerkiksi vuokra-ajan pituuden muutokseen tai vuokrasopimuksen kohteena olevan omaisuuserän muuttamiseen. Konserni käsittelee vuokrasopimuksen muutoksen IFRS 16:n mukaisesti vuokrasopimuksen laajuuden tai sen perusteella maksettavan vastikkeen muutokseksi, joka ei ole ollut osa sopimuksen alkamisajankohdalla sovitun alkuperäisiä ehtoja.

Muut

Tämän katsauksen tietoja ei ole tilintarkastettu.

Suluissa olevat luvut ovat vertailukauden tietoja eli edellisen vuoden vastaavalta kaudelta. Kaikki katsauksen luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAPERUSTEET

Sijoitetun pääoman tuotto (ROCE), %	=	$\frac{\text{Voitto ennen veroja + korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat kaudella keskimäärin}}$	x 100
Oman pääoman tuotto (ROE), %	=	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma kaudella keskimäärin}}$	x 100
Omavaraisuusaste, %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$	x 100
Nettovelkaantumisaste, %	=	$\frac{\text{Korollinen vieras pääoma - rahavarat - rahamarkkinasijoitukset}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100
Osakekohtainen tulos, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva voitto}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen rahavirta ennen rahoituseriä, EUR	=	$\frac{\text{Liiketoiminnan rahavirta + investointien rahavirta}}{\text{Osakemäärä ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita kaudella keskimäärin}}$	
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osakekohtainen osinko, EUR	=	$\frac{\text{Tilikaudelta jaettava osinko}}{\text{Osakemäärä kauden lopussa ilman yhtiön hallussa olevia omia osakkeita}}$	
Osingonjakosuhte, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	x 100
Efektiiivinen osinkotuotto, %	=	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Kauden viimeinen kaupantekokurssi}}$	x 100
Hinta/voitto-suhte (P/E)	=	$\frac{\text{Kauden viimeinen kaupantekokurssi}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$	
Osakkeen keskikurssi, EUR	=	$\frac{\text{Osakkeen euromääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Vaihdettujen osakkeiden määrä kaudella keskimäärin}}$	
Osakkeen markkina-arvo, milj. EUR	=	$\text{Osakemäärä kauden lopussa} \times \text{kauden viimeinen kaupantekokurssi}$	

Julkaisija:

Orion Oyj

<http://www.orion.fi/>

<http://www.twitter.com/OrionCorpIR>

Orion on suomalainen lääkeyhtiö - hyvinvoinnin rakentaja, joka toimii maailmanlaajuisesti. Orion kehittää, valmistaa ja markkinoi ihmis- ja eläinlääkkeitä sekä lääkkeiden vaikuttavia aineita. Yhtiö panostaa jatkuvasti uusien lääkkeiden sekä hoitotapojen tutkimiseen ja kehittämiseen. Orionin lääketutkimuksen ydinterapia-alueita ovat keskushermostosairaudet, syöpäsairaudet sekä hengityselinsairaudet, joiden hoitoon Orion kehittää inhaloitavia Easyhaler®-keuhkolääkkeitä. Orionin liikevaihto vuonna 2018 oli 977 miljoonaa euroa, ja yhtiö työllisti vuoden lopussa noin 3 200 henkilöä. Orionin A- ja B- osakkeet on listattu Nasdaq Helsingissä.